JURNALUL® S.F.

Nr.18 Săptămînal de science-fiction ■ 16 pagini ■ 45 lei

MIHAI HĂULICĂ
JOE HALDEMAN
CRISTIAN TEODORESCU
URSULA K.LE GUIN
COSTEL BABOŞ

UN IMPERIU ÎNTR-O REPUBLICĂ

Primul săptămînal de cultură ştiinţifico-fantastică din România

ÎNTÎLNIRE DE GRADUL ZERO

Cînd l-am văzut intrînd pe ușă, mare, verde cu ochii (pardon: duzini de ochi) privind aiurea, n scos un fel de geamăt–răcnet–icnet–muget ird și m-am ținut de cuvînt. Să nu cad.

Afară o cucuvea făcea cu-cu-vau, un cocoș cu cu-cu-rigu, iar un cuc făcu cu ochiul. Cuiva. u mă interesează cui. Motanul mi se trezi și ızu ceva–ce–nu–mai–văzuse–pînă–atunci în ımeră. Probabil acest fapt l-a determinat să se ılce din nou. Semăna atît de izbitor cu un arțian, încît dacă n-aș fi păstrat distanță regulaentară chiar că aș fi fost izbit. Nu trecu un ceas ci măcar o pendulă, că aud un „Hello" venind n altă lume. Gîtuit de emoție am leșinat.

Trist, marțianul meu, începu să jongleze cu ei, variante, discursuri, chestii. Nefiind atent, le ăpă și-și strivi un deget. Nu țipa. Băiatu' era anierat. Urlă.

„Cine iese ultimu', stinge lumina!..." mă ezesc eu buimăcit, în poziție de atac inofensiv. i-am revenit, m-am calmat și am reluat ctiunea. Concluzia mea era deja trasă. Spre ninionul ei. Așadar vorbea! Și încă destul de zibil.

Așa cum eram, deștolit, ideile-mi plonjau rect pe fereastra și naiba să le ia, picau tocmai tr-un Lamborghini Diablo roșu, obsesia mea abolică. Nu mă puteam concentra. Nu uşeam nici la ursurile de yoga, apăi acum.

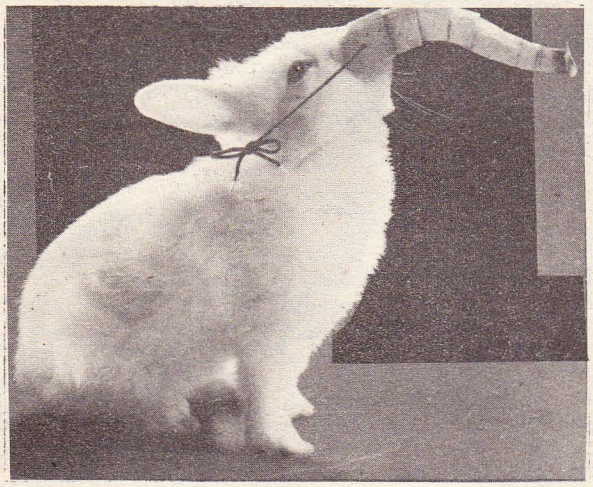

Reglez muzița și strig. Adică n vrut să strig: OTHING! Marțiul rămase impabil. Eu însă am mas așa cum mă u; pasibil.În sfîrșit, uşesc:„*Bă, fratele eu, io-ți zic: welome! Da' tu? Hau iu du pe aici*?"

Cînd l-am auzit, n nou eram să pet figura cu șinul. Dar m-am ținut din patrioım planetar.

–„Primo tempo: io nu-s frate-tău. Secondo mpo: bă, tu nu fă pă nebunu' cu mine că nu ie!"

Îmi revenisem complet, da' mintea-mi ergea în reluare.

– „S-a făcut dom'le. Da' dezbracă-ți dracu' stumu' ăsta și hai să vedem ce vrei!"

– „Basta! Sînt marțian și gata. Nu discut. ei, crezi, nu vrei, tot crezi. Păi ce, ne jucăm! Și să palavrele. Fii atent aici. Ne aflam în fața unui pt cu profunde implicații științifico-fantastice. ebe să facem ceva".

Un gînd cloci și ieși o idee de toată frusețea. Pun imediat mîna pe telefon. Și-atît. ă răzgîndesc. Ce-s prost? La ce bun s-anunț oliția, salvarea, Evenimentul zilei? Mă mai ezesc și cu tot Proconsful pe cap.

Nu mai apuc să mai apuc fiindcă:

– „Io n-am venit acilea s-ascult povești alactice de adormit copiii! Tu să-mi prezinți mie n proiect de idee supraabundență." Probabil ervii începuseră să i se (cam) multiplice, neninținând să se reverse. Am oprit imediat prosul de revărsare, punînd capac: găsisem ceva intr-un munte de reviste și ziare.

– „Am rezolvat. Îți iau un interviu. O să fie bomba secolului. După aia atomica".

– „Hau maci? Că doar n-oi vorbi pe gratis, da ochi frumoși".

Am zis că nu-i adevărat. Cu ochii pe pereți, m-am calmat. Totodată am descoperit ca ceasul meu nu arăta trei punct, arată trei virgula.

– „Orice, am riscat eu ca tîmpitu'. Îți dau o licoare de zici că nu ești aici, mîncați-aș ochii!" (Brrr! mă înfiora perspectiva.)

Scoase un „Hmde" simultan cu cele trei guri din față, ca alea din spate mestecau voioase fotografii, bibelouri, povestiri de-ale mele...

Pe fața lui nu se citea nimic, nici măcar un răspuns. Tăcea ca un pește sau ca un pește tăcea.

– „O.K. Let's go amigos! O rezolvăm noi p-ormă".

La auzul conversației noastre ciudate, motanul se deșteptă și-și dădu seama că trebuie neapărat să-și continue somnul.

Interviul demară promițător și se împotmoli interesant.

– „Născut?"

– „Da. Înainte de asta mă ocupam cu griji, sortam, alegeam, sortam, studiam, sortam genele și cromozomii ce-mi fuseseră repartizați de ăi bătrîni."

– „Ce mîncați? Sînteți vegetarian?"

– „Cînd mi-e foame mănînc. În rest refuz să răspund. Ține de latura strict profesională."

– „Tricotați cumva?"

– „Nu. Tocmai îmi deșiram un gînd."

– „Vă place să călătoriți?"

– „Apropos. Ai fost pe Marte?"

– „Da, zic eu, am fost de două ori. Prima și ultima oară. Dar să continuăm. Care e secretul frumuseții dvs.? Aoileu, asta era interviul lui Schwarzenegger!"

– „Nu-i nimic. Se putea întîmpla și invers. Știi ce, hai s-o lasăm baltă, că-s rupt de oboseală."

– „Ce??? Odată la... și ceva de ani se întîmplă așa ceva și eu să... Nu, nici nu mă gîndesc! Trebe să sărbătorim, dom'le, evenimentul. Io am o vorbă: coniacul bun se cunoaște de dimineață."

I-am dat să bea dintr-o sticloanță turtită pe care mi-o înșfăca aprig golind-o instantaneu. Adormi buștean, ca un nesimțit. Dar nici eu nu m-am lăsat. Tot ca un nesimțit m-am culcat, cu fața la perete.

Dimineața cînd a plecat, i-am dat suvenir o sticlă de țuică bătrînă și colecția mea completă „Jurnal SF". Vroiam să-l fac fericit. Îmi dădeau lacrimile. Îmi părea rău. De reviste. Nu-i ajungeau nici pe-o măsea. Totuși (după îndelungi îmbrățișări și schimburi de cărți de vizită) s-a întors, m-a privit (cred tandru) și mi-a zis:

– „Da' bine că mi-am adus aminte de ce-am venit!"

– „Nu zău. Hai zi, că mor de curiozitate."

– „Să-ți spun: Hristos a-nviat! Și sărbători fericite!"

Deșteptu'! Îmi halise calendarul bisericesc și băgase la cap chestia asta.

by Belei AURELIUS

ULTIMA ORĂ

●O știre senzațională:
–EUROCONUL 1994 va avea loc la Timișoara

●Ziarul Adevărul publică în suplimentul Literar și Artistic romanul lui Norman Spinrad – Bug Jack Barron (1969) în traducerea lui Mihai Dan Pavelescu și Cristian Tudor Popescu.●Emisiunea START SPRE EXTRAORDINAR (joi ora 20, radio Tineret, redactor Mara Popa) organizează săptămînal un concurs de proză scurtă (maxim 2 pagini dactilo). Cele mai bune lucrări vor fi publicate.●Costul unui abonament la JSF pe un an este de 3000 lei. Cei ce doresc să se aboneze pot trimite banii, prin mandat poștal, pe adresa redacției, menționînd adresa exactă, nr. de telefon, și data nașterii.●Redacția JSF urează „La mulți ani!" domnului Victor Martin, cu ocazia împlinirii frumoasei vîrste de... ani.●Clubul SIGMA (Piatra Neamț) organizează ZILELE SIGMA. Din program:

Sîmbătă 29 mai 1993

10.00 Film (video) ✧12.00 Referate și comunicări pe tema „Relațiile trecute și viitoare dintre PARANORMAL și SCIENCE FICTION"✧17.00 Dialoguri interdisciplinare cu invitați de marcă din domeniile CNI – OZN – Științe de frontieră

Duminică 30 mai 1993

9.00 Cafenea literară cu... premii ✧12.00 Film (video)

Toate cele de mai sus se vor desfășura la Biblioteca Județeană G.T.Kirileanu, bd. Republicii 15, Piatra Neamț, tel. 093/61.15.24

Relații la: 093/61.56.85 Dan Popescu (20.00–22.00) și 093/61.15.24 Sergiu Găbureac (10.00 –16.00)

Cu toate crizele... de după 1 mai, intenționăm să decontăm integral cheltuielile de deplasare a autorilor referatelor și comunicărilor. Textele trebuie să ne parvină pînă pe **7 mai pe adresa Clubul SIGMA, oficiul poștal 3, CP 49, 5600–Piatra Neamț** urmînd să confirmăm participarea, în scris sau telefonic. Textele urmează să fie publicate. Așteptăm să ne comunicați telefonic, cît mai repede posibil intențiile dumneavoastră.

Președintele clubului
ing. Dan POPESCU

JURNALUL® S.F.

Editat de: INTACT

CORPORAȚIA INTACT PENTRU CULTURĂ ȘI ARTĂ

Colegiul de redacție:

Adrian BĂNUȚĂ *(Redactor șef)*, Marius ALECU, Nicolae ARITON, Costel BABOȘ, Lucian BĂBEANU, Ionuț BĂNUȚĂ, George CEAUȘU, Ștefan GHIDOVEANU, Nicu GECSE, Mircea Liviu GOGA, Adrian IONESCU, Dănuț IVĂNESCU, Victor MARTIN, Florin MUNTEANU, Ioana MUNTEANU, Mircea NAIDIN, Mihai Dan PAVELESCU, Dan POPESCU, Victor STOICA, Caius STANCU *(Redactori)*

Adresa redacției:
Șos. București-Ploiești 25-27; sector 1, București
tel. 3.12.71.35; fax. 3.12.99.44

ECRAN FANTASTIC 1993

Box-office şi doar atît?

Regizat de Ivan Reitman, **Vînătorii de fantome** (1984) reuşeşte să îmbine fericit comedia şi horror-ul, păstrîndu-şi totodată individualitatea artistică proprie. Pe un narativ simplu - trei cercetători în parapsihologie sînt daţi afară de la universitatea care-i finanţa şi se privatizează, înfiinţînd o agenţie specializată în... vînătoarea de fantome - e brodată o intrigă spumoasă şi plină de întorsături neaşteptate, culminînd cu încercarea de revenire pe Pămînt a zeului sumerian Zuul.

De-a lungul poveştii se amestecă într-un dozaj savant referinţa cinematografică (de la burlesc la **Exorcistul**) şi citatul cultural, ironia subtilă (filmul a fost lansat în perioada campaniei prezidenţiale a lui Reagan, iar fantoma-emblemă a agenţiei e modelată după chipul viitorului ales) şi auto-parodia (înainte de confruntarea cu Zuul, eroii sînt aclamaţi de... figuranţii de pînă atunci, deveniţi acum spectatori), partiturile actoriceşti scînteietoare şi inventivitatea vizuală ieşită din comun. Interesantă apare concepţia asupra fantomelor - nu ectoplasme fosforescente şi transparente, zomăindu-şi lanţurile pe culoare gotice, ci apariţii fizice înrudite imagistic cu celebrele E.C.Comics, puse pe şagă, temperamentale şi, uneori, pline de poftе. Dialogul în doi peri, uşor cinic pe alocuri, asigură o binevenită distanţare a discursului filmic de propriul subiect, ocolind astfel cu eleganţă absurditatea inerentă a situaţiilor (v.sec.finală şi momentul în care Zuul decide să se întrupeze) sau demontînd abil locuri comune ale horror-ului (v.sec.în care Bill Murray e cît pe ce să fie sedus de o Sigourney Weaver posedată de unul dintre Păzitorii Porţii sau deambulaţiile lui Rick Moranis, celălalt posedat, prin New York). Nu în ultimul rînd, scenografia contribuie şi ea substanţial la reuşita filmului.Teatrul înfruntării finale e o clădire, proiectată şi construită de un arhitect adorator al numitului Zuul, care devine poarta dintre cele două lumi. Arhitectura barocă şi tenebroasă se însufleţeşte, statuile de **gargouilles** căpătînd viaţă într-o secvenţă ce se revendică de-a dreptul din suprarealism. De altfel, în aceeaşi cheie, există multiple filiaţii: cărţile levitînd prin bibliotecă; una dintre **gorgouilles** năvălind în mijlocul unui party select; întruparea lui Zuul într-un Om-de-Acadea care, aidoma lui King Kong, întreprinde ascensiunea clădirii buclucaşe; în fine, şi cel mai important, contextul socio-politic (v.mai sus) mînat în permanenţă de un pronunţat caracter anarhic. Evident, această ultimă deschidere e neaşteptat de complexă pentru un simplu produs de **entertainment**, demonstrînd, odată în plus, că succesul de casă nu trebuie să excludă în mod necesar inteligenţa.

Popularitatea filmului a dus la continuarea aventurilor echipei de exorcişti profesionişti într-un serial de desene animate, apoi în 1989 în **Ghostbusters II**, realizat de aceeaşi echipă. Printre bizareriile urmării e şi Statuia Libertăţii care bîntuie pe străzile New York-ului pentru a salva un bebeluş din mîinile unui tiran din Carpaţi (!), nemort (!!) şi care vrea să distrugă întreaga lume (!!!).

Total cretin

Total Recall (1989) e al doilea film american al olandezului Paul Verhoeven. Filmul e inspirat de povestirea lui Philip K.Dick, „Ne putem reaminti totul pentru dumneavoastră" (apărută în Almanahul Anticipaţia 1987). Cum-necum, produsul final n-are decît o foarte vagă legătură cu textul lui Dick, folosindu-l ca pretext pentru unul din cele mai debile filme "sf" pe care mi-a fost dat să le văd vreodată.

Conceptual vorbind, opţiunea pentru Schwarzenegger în rolul lui Douglas Quaid e dezastruoasă - Mr.Univers debitînd glume **made-în-USA** şi fînjind după Marte, totul împănat cu un solid accent austriac, e la ani-lumină depărtare de personajul nevropat şi fragil din povestire.

Dialogurile sînt de o tembelie absolută, într-atît încît stai şi te întrebi dacă nu cumva privim o parodie sci-fi. Dar nu, Verhoeven e serios ca un menhir, înlănţuind cu seninătate neroziile ●Rekall Inc. îşi invită clienţii pe ceva ce evocă neplăcut de mult scaunul electric (ce cifră de afaceri or fi avînd cu un asemenea design?)●hiper-superul sofisticat detector de metale (pare a fi fost instalat în ideea surprinderii unui elefant tractînd o Katiuşă) reacţionează doar la arme, nu şi la plombe, monezi, chei etc.●asta lăsînd la o parte baliza la purtător pe care o trambalează Arnie în sinusul stîng●cu o astfel de dezlănţuire tehnologică, chiar poate trece nedetectată deghizarea lui Arnie în matroană cu sertăraşe (inspiraţia pare a veni aici de la Dali, dar e...total gratuită?)●de ce l-au aşteptat autorităţile marţiene pe Arnie ca să le lichideze grupul de mutanţi rebeli, din moment ce-şi puteau oricînd infiltra spionul acolo?●remarcabilă prevederea lui Arnie de a-şi face înregistrare holo, dinainte ştiind pe unde şi cum va fi urmărit●în fine, bucuraţi-vă teoreticienii de la NASA, Verhoeven a rezolvat problema terraformării ●de-abia s-au deschis rezervoarele de aer şi Marte deja are atmosferă respirabilă●la fix ca să-l salveze pe Arnie, căruia îi cam ieşiseră ochii din cap de aşteptare, fie vorba-ntre noi. Toate aceste năzbîtii aiuritoare, şi încă multe altele pe care nu le-am mai pomenit, concură în a distruge orice credibilitate speculativă. Putem adăuga scenariul şchiop (taxiul în care fuge Arnie explodează numai ca să ştie urmăritorii să se orienteze; deghizarea cu sertăraşe se autodemască exact acolo unde, ghinion, tocma' au venit şi zişii urmăritori; Arnie se eliberează chiar şi din fotoliul metalic din care nimeni nu se poate elibera), înşiruirea delirantă, inutilă şi excesivă de violenţă (care sfîrşeşte prin a fi ridicolă cînd nu e pur şi simplu absurdă), muşchii uleioşi contraplonjaţi ai lui Arnie, poantele destinate probabil unor retardaţi mental şi, ca o încoronare supremă, Marte care e foarte roşie şi decorurile still carton-şi-mucava filmate de-a-nboulea. Şi aici, imposibil de evitat comparaţia cu **Blade Runner**, unde universul lui Dick se reconstituie din sugestii, fragmente, lumini strecurate prin ploaia neîntunecată, într-un cuvînt prin **implicit**. Mizînd totul pe **explicit**, Verhoeven realizează cu **Total Recall** un produs de consum nociv şi obositor, semn sigur că nu inteligenţa e cea care îi prisoseşte şi, dacă judecăm după succesul versiunii video, se pare că nici spectatorilor săi nu le prisoseşte.

În definitiv, Verhoeven rezolvă problemele filmului asemenea lui Arnie care, confruntat cu dislocarea dickiană a realităţii (v.sec.de la hotel şi întîlnirea cu presupusul doctor al lui Quaid - aici, dialogul şi situaţia par a fi "împrumutate" dintr-o povestire semănătoare a lui Dick, "Retreat Syndrome"), rezolvă dilema împuşcîndu-l pe doctor. E şi-aceasta o rezolvare, nu?

Cristian LĂZĂRESCU

TIPARUL EXECUTAT LA TIPOGRAFIA

INTACT

Director tehnic:
Eustaţiu BĂEAN
Reclamă, publicitate, difuzare:
Titus Guvir – tel. 3.12.93.66
Tehnoredactare computerizată:
Ileana ANDREESCU, Antonela IVAN, Marian BORCA, Dan GROZA, Sorin PÎNZARU, Ovidiu RISTEA
Corectură:
Neguţa SEGĂRCEANU, Corina ROMAN, Helen TUDOR
Montaj offset:
Daniela ŢOŢAN, Daniela VARKOLA

Acest săptămînal face parte din reţeaua naţională a publicaţiilor

JURNALUL ®

Director:
Dan DIACONESCU
Redactor şef:
Marius TUCĂ

B.D. Press Transmite

Paris

Revista LA LETTRE DE DARGAUD a publicat în nr.10 din aprilie 1993 articolul **Didier Savard en Syldavie** despre cel de-al Doilea Salon Naţional de benzi desenate – Timişoara '92, însoţit de un desen original de Savard.

SOBREDA–BD '93

A 12-a săptămînă internaţională a Benzii Desenate se desfăşoară între 10-18 aprilie 1993 în localitatea Sobreda, Portugalia. Sînt prezentate benzi desenate şi participă desenatori din Portugalia, Spania, Franţa, Belgia, Elveţia, Grecia şi România.

Din ţara noastră sînt expuse albumele **Super Boy** şi **Planeta Drepturilor Copilului** de N. Nobilescu, **Love Story în Piaţa Universităţii**, de Valentin Tănase, **Escală pe Tobra** de Viorel Pîrligras, precum şi benzi desenate publicate în Jurnalul SF, Azi, Strip Top, Proteus, Cutezătorii, de Marian Mirescu, Valentin Iordache, Călin Stoicănescu, Radu Cleţiu, Sandu Florea şi Nicu Russu.

Loulé '93 – Al doilea concurs internaţional de benzi desenate

Extras din regulament:

●Consiliul Municipal din Loulé (Portugalia), Banca Totta Acores, Parcul Natural de la Ria Formosa, Ziarul Barlavento, Vilamoura Marinotel şi Hotelul Ampalius organizează un concurs internaţional de benzi desenate, avînd ca scop promovarea şi descoperirea de noi valori ale acestei noi arte.●Cele două teme ale concursului sînt : a) la alegere, b) mediul ambiant. Se pot trimite benzi desenate, stripuri (3-4 casete) şi caricaturi.●Lucrările trebuie să se prezinte sub formă de planşe de format A 3 (420x297 mm) sau A 4 (297x210 mm) atît pentru benzi desenate cît şi pentru stripuri şi caricaturi. În ceea ce priveşte banda desenată, sînt necesare minimum 3 planşe (limită maximă nu există).●Fiecare planşă originală trebuie însoţită de cîte 5 copii xerox de bună calitate.●Planşele trebuie numerotate şi identificate cu un pseudonim ales de concurent.●Ele trebuie însoţite de un plic pe care va fi menţionată tema şi pseudonimul concurentului, iar în interior, pe o foaie de hîrtie, se vor trece pseudonimul, numele şi prenumele, adresa completă şi numărul de telefon, vîrsta şi tema lucrării.●Lucrările se vor trimite la următoarea adresă:

2º Concurso de B.D.
Câmara Municipal de Loulé
(Divisão da Juventude)
8100 Loulé Portugal

●Termenul limită de trimitere a lucrărilor este 30 aprilie 1993 – data poştei.●Premiul I este în valoare de 100.000 escoudos.

Dodo NIŢĂ

Coperta I: **Ionuţ BĂNUŢĂ**

Coperta II: **H.R.GIGER**

Doi marțieni lăudăroși.

– Eu, după ce alerg 2000 de metri pot sări 2 metri înălțime.

– Cred și eu... cu un asemenea elan!

***

Într-o cronică a unui festival intergalactic:

„Marțianul Costică Cinciochi a interpretat: De ce-ai plecat?, Fii bădiță îndrăzneț, De ce fugi de mine?, precum și alte cîntece de vitejie".

***

Într-un OZN, trei marțieni stăteau pe o bancă. Unul ațipise, celălalt nu.

***

Toastul unui marțian–șef:

– Dragi colegi, recunosc faptul că în acest an n-am făcut nimic, dar la anul voi face dublu!

***

***

UMOR

Un marțian de cînd a aflat cum a apărut femeia, îl caută pe Adam să-i rupă coastele.

***

Marțianul nevestei:

– Scumpo, de cînd ți-am zis că ești soarele meu, dispari zilnic!

***

– Cu ocazia unei călătorii pe Terra, în Africa, povestește un marțian, am fost atacat de maimuțe. Dacă nu m-ar fi smuls din ghearele lor un alt călător plin de curaj, aș fi fost pierdut...

– Bine, bine, se mira un ascultător, dar cum a putut să te recunoască dintre ele?

***

– Draga mea, o să-l concediez pe Gică, pilotul nostru, de trei ori era să mă accidenteze cu OZN–ul!

– Nu te pripi, dragule. Fii bun și mai acordă-i o șansă!

UN ARTICOL DEFĂIMĂTOR

Cu ani în urmă, într-o ședință a cenaclului ORION din Ploiești un tînăr își exprima bucuria că în fandomul românesc nu apăruse ciuma calomniei, care submina de mult viața literară "serioasă" (pe vremea aceea "demascările" cuplului Barbu-Tudor erau în floare). Noi găseam explicația în specificul literaturii SF, care impune anumite baremuri de cunoștințe științifice, capacitatea de a visa, de a înțelege lumea de mîine într-un mod umanist, refuzînd deci, intrarea în "templu" a spiritelor mărunte, carieriste, egoiste. Articolul "A fost odată..." publicat de jurnalul SF (nr.15) sub semnătura lui Pompilian Tofilescu este, în acest sens, un semnal de alarmă, pentru că nu este altceva decît un text defăimător, plin de minciuni și "bășcălie" ieftină, la adresa unor Aurel Cărășel (președintele Asociației Creatorilor de Science Fiction), Al.Mironov (președintele de onoare al A.C.S.F.), Ștefan Ghidoveanu și a altora mai puțin cunoscuți. Articolul jignește munca devotată și neplătită a unor sufletiști din mai multe județe ale țării, dotați în mod diferit cu talent, dar avînd cu toții meritul de a crede într-un ideal comun și de a-l servi într-o cît mai fertilă solidaritate, într-o perioadă în care alții emigrează cu lașitate și cînd dezastrul financiar temperează serios elanurile editoriale. Zeflemeaua de cartier ne mai lipsea acum!

Este curios că articolul cu pricina se referă la Adunarea Generală a A.C.S.F. din 21 noiembrie 1992, dar apare la sfîrșitul lui martie 1993. Însă lucrurile se vor lega. "Principalul scop - și realizare - al Adunării a fost votul". Eroare. Votarea noului statut a fost doar un punct din program, alături de altele mult mai importante, legate direct de creația artistică prezentată. P.T.afirmă că unele articole din statut fuseseră cunoscute în prealabil numai de dl.Aurel Cărășel "din infzinul CRON". Minciună. Proiectul integral al statutului apăruse în CRON, iar acesta a fost trimis cu multe săptămîni mai înainte tuturor membrilor A.C.S.F. După P.T., autorii publicați în CRON „ ori nu mai sînt foarte tineri, ori, în cele mai multe cazuri, nu se pot numi scriitori".Tot o minciună. Cei mai mulți sînt tineri. Și nu P.T.are îndreptățirea să-i declare sau nu scriitori. Oricum, CRON-ul se poate mîndri cel puțin cu faptul că nici un text publicat nu a prezentat erori de ortografie, gramatică sau stilistică literară, catastrofale chiar la începători.În schimb, pot oferi oricînd doritorilor zeci de exemplare cu tarele de mai sus, tipărite nu în fanzine, ci în reviste SF, în ultimii trei ani. La sfîrșit „ participanții (...) s-au împrăștiat fiecare pe la casele celor ce-i invitaseră și-or mai exista și astăzi dacă nu s-ar fi (poate s-or fi-n.n) retras pînă acum din Asociație." De ce să se retragă? Pentru că lui P.T. nu i-a plăcut adunarea?

Articolul conține și jigniri nejustificate, într-un stil de zeflemea: despre Al.Mironov se spune că este „ președintele Federației Române de Scrimă și a (trebuia al-n.n) altor, comitete și comiții". Laurența Teodorescu este făcută „ agreabila d-ră bibliotecară, șef de sală de mese, Miss a acelei taberi". Lipsa de transparență de la Craiova a constat în faptul că „ doamnele și domnișoarele participante au fost în blue jeans". Dacă scopul lui P.T. a fost să le vadă picioarele, a greșit adresa, erau destule localuri deochiate unde putea viziona filmele care să-l satisfacă.

Să fie oare acest articol o răbufnire personală? Sau un semnal al unei mișcări calculate de o mai mare amploare? Oricum, dă de gîndit că el a apărut în Jurnalul SF, care pînă acum a dovedit că se află de partea cea bună a baricadei, acolo unde solidaritatea în pasiune este chezășia descoperirii și afirmării de noi talente. Dincolo de toate acestea, A.C.S.F. va exista atîta vreme cît își va putea îndeplini menirea stabilită prin statutul său și va rămîne receptivă la critici cinstite, dar nu la delirul defăimător.

Anton TĂNĂSESCU
Vice-președinte al A.C.S.F.

MANA

Dis-de-dimineață, după ce se trezi, Mouse își unse cu grijă articulațiile, apoi apăsă pe butonașul acela mic pe care-l avea la vreo doi ultrimetri (valoare de ultra ori mai mică decît metrul) deasupra gîtului. Aștepta pînă cînd în partea superioară îi înflori o umbrelă roșie de toată frumusețea și ieși hotărît din cortul său de tablă zincată.

– Fraților! strigă.

Își putea permite să-i strige astfel pentru că toți aveau în compoziție o proporție proporțională de oelcetreișapte.

Frații se strînseră în jurul lui.

– Uite al Dracutu, pe ăsta nu-l ploua pe tijă, emise telepractic unul din frați, agitîndu-și invidios mecanismul bielă-manivelă ce-i răsarea din gît.

Dracutu era djinul lor șef.

– Vă mai amintiți voi cînd mi-a vorbit prima oară Dumnezeumătii? Adică cel-cu-o-mie-de-nume (printre care și argoticul Zăbestofzădors), patronul, soclul și bușonul lor spiritual.

– Da! răspunseră frații, deși nici unul dintre ei nu era sigur că-și mai aducea aminte. Asta se întîmplase de mult și majoritatea se născuseră după evenimentul în discuție.

– Vă mai aduceți aminte că ne-a spus atunci să pornim Călătoria spre Țară pe paralela de $15^{o}27'39"$?

– Da...

– Ei bine, să știți că ne-am rătăcit în deșert!

Frații realizară în sfîrșit că se rătăciseră în deșert.

– Trebuie să-i cerem ajutorul.

– Trebuie!

Mouse își roti umbrela de deasupra gîtului pînă cînd aceasta atinse o viteză unghiulară ametitoare, apoi, în transă, își invocă zeul.

– Dumnezeumătii!...

– Da, mă, Mouse.O voce cavernoasă îi înapoie solemn răspunsul.

– Dă-ne mană!

– Mînă?

– Nu, mana!

– Ochei, răspunse vocea, sugerîndu-i lui Mouse ideea unei noi încheieri a slujbei săptămînale: "Acum și în vecii vecilor, o cheie!"

Și imediat, cu ochii holbați, pletele fluturînd și gurile căscate, din cer începu să plouă cu căpățini.

Pompilian TOFILESCU

Mihai HĂULICĂ

O PORTOCALĂ PE MASĂ

El și ea, față în față. Iar între ei, masa nutritivă din care se materializează încet, foarte încet o portocală.

În coca gelatinoasă lichidul interstițial fierbe și băşicuțe acide corodează păienjenișul de filamente vegetale.

Pentru următoarele patru luni, cîte mai sînt pînă la sfîrșitul anului, tastele de activare au fost făcute inutilizabile de către Calculatorul Distribuitor Central.

Oricum, înseamnă ca nutrificatorul nu va mai fi folosit niciodată. Ei înșiși au ales această cale.

Se privesc în tăcere, în timp ce portocala continuă să devină.

E din ce în ce mai ciudată. În mișcări, în comportament, ba chiar în felul de a vorbi și de a face. După atîția ani sîntem doi străini.

Ce senzație tîmpită! Ne suspectăm reciproc, ne pîndim tot timpul să-l prindem pe celălalt cu ceva... Cu ce?

Cum mă mai privea la Psiholimpiadă! Cu privirea aceea neomenească a ei pe care mi-o aruncă din cînd în cînd. Și ce eforturi am făcut să cîștig, să-i aștern la picioare mantia de orhidee! Și ea? Mai mult le-a călcat în picioare decît a păşit peste ele. Disprețuitoare cum numai o femeie poate fi. Ca o femeie...

Nu. Ceva, totuși, este schimbat în ființa ei. Dar ce?

VENA! Vena aia de la gît care i se umfla cînd era nervoasă sau bucuroasă, cînd făceam dragoste... Uite ce întinsă și liniștită e! O venă netedă, normală... aparent normală.

Oare chiar au înlocuit-o?

Nu-mi vine să cred. Dar e ceva cu ea. Parcă nu mai este cum era... e altcineva, altceva...

Același trup, același chip, glasul... dar micile gesturi, privirile – amănunte pe care le-am modelat împreună... unde-s?

Dar nu se poate! Ni s-a spus că vom fi anunțați.

Și cînd s-o fi schimbat, că doar am fost tot timpul conexați?

Poate cînd am fost acolo.

Pentru ea am făcut-o.

Pentru noi.

Atunci să se fi întîmplat?

De cîteva zeci de minute stă și se uită la mine. Și în ochii ei – nimic. Nici o sclipire. Nimic, nimic.

Cineva îmi spunea, demult, că semăn cu ea. Și m-am bucurat să-i dau dreptate. Mi se păruse și mie. Dar acum nu mai sînt așa sigur. Nu mă mai regăsesc în trăsăturile chipului ei. Parcă nu mai sînt eu cel care o locuiește. Parcă m-a pierdut undeva pe drum.

Să murim pentru asta? Sau să trăim în minciună? Cum? Știind că ea nu mai este ea? Accepți minciuna o zi, o viață, două... Dar pînă cînd? Asta n-ar fi viață, n-aș trăi. Aș funcționa.

Tare aș fi vrut să mai facem un copil. **Să-l facem**. Primul nostru născut a dispărut în experimentul acela, acum 80 de ani. Ar fi o posibilitate să mai avem unul, m-am interesat. Dar cu cine să fac un copil? Cu o... de-aia?

Nu. Am hotărît bine.

Aș mînca o portocală.

Oare de ce se uită așa fix la mine? Să fi observat? Sau...? Ce-o fi cu el? Cu noi... Ce se întîmplă cu el de la o vreme?

Oricum e tîrziu. Am luat o hotărîre, nu?

Și totuși, mai e timp. Poate că...

Dar ce s-ar mai putea întîmpla? M-am supus celei de-a patra regenerări. Pentru el am făcut-o. Pentru noi. Ultima la care am dreptul... Păcat s-o fi făcut în zadar!

Acum i-aș putea naște un copil. Naște... Da, un copil poate că ne-ar apropia din nou...

Dar vrea? L-aș convinge? La aproape 200 de ani nu-mi pot permite să risc. Timpul... Și ce bine mă simt! Regenerarea e perfectă, toate arterele, toate venele, sîngele... Mă simt din nou tînără. Pulsul, tensiunea, pielea proaspătă...

Ei, dar s-ar putea să nu observe. Regenerările sînt obișnuite de-acum... Dar limitate. Oricum, ar putea să vadă, să mă vadă dacă tot se uită la mine.

E ceva, totuși cu el. Stă de aproape o oră și se uită mereu în același punct, undeva pe gîtul meu. Cu aceeași privire pe care o avea la psiholimpiadă, luna trecută.

Ce figură grotescă a făcut acolo! Speram să cîștige, doream asta, mi-o promisese de atîtea ori! Dar nu în maniera la care a făcut-o. S-a comportat ca un saltimbanc. Ca un supraom care știe că este mai mult decît un om, cu orgoliul, cu vanitatea exacerbată a acestuia. Ce-i trebuia să mute din loc și cabina arbitrilor?!

Chiar nu se poate uita la nimic fără să miște? Văzîndu-i fața transfigurată de concentrare, expresia ei, îl bănuiam în stare să-i lase pe ăia în aer, doar pentru a se fuduli înaintea mea: vezi ce pot eu? Ca un copil care-și descoperă capacitățile. Mi-a amintit de elevii mei care, la primul examen după ce-și conștientizează forțele psi, transformă clasa într-un loc unde plutesc în devălmășie scaune, monitoare, biocîmpuri dezafectate, tot ce le pică sub ochi.

Să-l fi schimbat? Dar cum așa? Fără să fiu anunțată? Nu se poate. N-ar face ei asta.

Nu mie.

Și dacă...

Nu, am hotărît bine. N-aș putea trăi cu un surogat. Nu în minciună. Nici eu n-aș mai fi eu.

Uite-l cum mă privește. E așa de... Nu știu cum... Și nici măcar nu știu ce e schimbat la el.

Dar îl simt altfel, nu mai e cum era...

Se spune că după mai mulți ani de conviețuire, bărbatul și femeia ajung să semene fizic unul cu altul. Și am observat de mult că, într-adevăr, noi semănăm.

Dar uite, cînd îl privesc acum, am senzația că mă văd pe figura lui. Și nu e ceva ce ține neapărat de înfățișare. E ceva din interiorul lui care lipsește. Parcă m-a pierdut din el.

Păcat!

Oricum, au fost frumoși anii ăștia.

Mi-e poftă de o portocală.

El și ea în față. Iar între ei, nutrificatorul suprasolicitat din care se materializează încet, foarte încet, o portocală zbîrcită ca fața unui nou născut. O portocală naturală, otrăvitoare.

Un răgaz pentru a trăi

Joe HALDEMAN

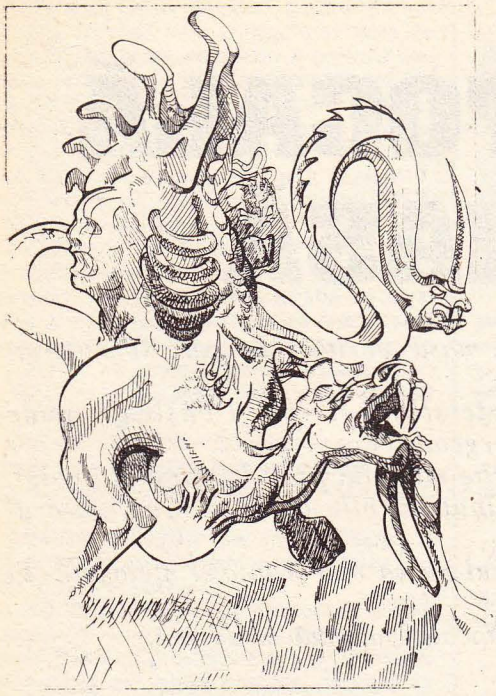

Pe cînd era în viaţă i se pusese „Omul care stăpîneşte LUNA" şi fu numit „Omul care a stăpînit LUNA" încă mult timp după aceea.

DR.THORNE HARRISON se născuse în 1990, într-un orăşel din ARKANSAS. Studiile medii şi le terminase în 2005, prin fuga de la o şcoală de corecţie subvenţionată de stat. Urmaseră zece ani petrecuţi în slujbe de ocazie, de una sau de cealaltă parte a legii. Dar ambiţia sa îl ajutase să răzbească în a cuceri puterea şi la vîrsta de 35 de ani era preşedintele miliardar al unei corporaţii cu afaceri diverse şi legale - în cea mai mare parte.

El numea toate astea noroc.

O planetă nu îi fu de ajuns. Cam cu o săptămînă înainte de a 40-a sa aniversare, Harrison îşi concedie consiliul directorial şi lichidă o avere enormă, pe care o investi apoi pînă la ultimul cent în dezvoltarea şi exploatarea Liniei de călătorii spaţiale Adam-Beeson. Reuşi astfel să facă accesibil voiajul în spaţiu oricui îşi putea permite acest lucru. Cumpără o parte din Lună, unde construi domuri de plăcere şi oraşele de vacanţă şi organiză safari-uri pentru oamenii care se simţeau epuizaţi şi aveau bani. Veniturile sale crescuseră îndeajuns încît să-i permită cuparea voturilor pentru iniţierea lucrărilor de „terraformare" pe Marte.

Cînd prima şuviţă de apă îşi croia drum în Valea Marelui Rift, Harrison se stingea în propria sa clinică geriatrică din Copernicus City, în al o sută douăzecilea an al vieţii. Frămîntările legate de această ultimă luptă cîştigată îi grăbiseră sfîrşitul.

„Împinge-l odată! Hai, fă-i vînt mai repede!" Făcînd salturi lungi în slabul cîmp gravitaţional lunar, doi infirmieri împingeau, pe coridorul alb, căruciorul masiv tixit de aparatură ce înconjura o fărîmă fragilă de corp omenesc, cyborgul mort al Dr.Thorne Harrison . Fluorocarbonul oxigenat curgînd în venele slăbite îi dădea creierului acestuia impresia că încă trăieşte.

După ce pătrunse prin uşile instalaţiei criogenice, căruciorul se opri cu un salt lîngă camera de congelare. Conductele şi cablurile fură deconectate şi corpul fu introdus fără ceremonie în camera care, activată în scurt timp, îl transformă în cuarţ îngheţat. „Gata! Am terminat şi cu ăsta!" Şi totul în speranţa deşartă a unei învieri viitoare.

Fu o zi de pomină care dădu apă la moară flecarilor.

Harrison îşi închisese trupul îngheţat într-o capsulă spaţiotemporală, care fusese apoi lansată spre centrul Galaxiei. În capsulă se mai aflau teancuri de ultrafişe cristalizate (însoţite de un monitor pe care puteau fi vizionate) care descriau în cele mai mici detalii însuşirile specifice ca şi realizările umanităţii, precum şi o serie de mici obiecte de artă.

Unii fură de părere că Harrison a trădat omenirea, oferind hoardelor extraterestre invadatoare o hartă ce le va arăta calea sigură spre Terra. Detaliile asupra a ceea ce aceştia ar fi putut să le facă oamenilor, şi din ce motive anume, ofereau o reflectare interesantă a problemelor ce preocupau în realitate mintea a diverşi indivizi.

Alţii, mai clemenţi, considerară a priori că, o rasă de extratereştri capabilă să descifreze mesajul lui Harrison şi să ne viziteze apoi, va fi depăşit demult deja stadiul în care ar practica agresiunea, acţionînd pradă instinctelor primare.

Tot ceea ce ei ne-ar fi putut face s-ar fi rezumat la a ne observa şi, eventual, la a ne ajuta.

Partizanii celor două tabere furnizară din plin material pentru eseuri solemne, dizertaţii semidocte şi religii efemere.

Se exprimară şi alte opinii:

„Vulpoiul acesta bătrîn şi-a cheltuit banii aşa cum a vrut!"

„Ceea ce a făcut el reprezintă o risipire de neiertat a unor resurse artistice de neînlocuit!"

„Ceea ce a făcut el reprezintă o risipire de neiertat a unor resurse artistice de neînlocuit!"

„Ar fi putut folosi banii aceştia ca să-i hrănească pe cei înfometaţi!"

„Gestul său e donchişotesc, fantast.Vom fi cu toţii morţi şi dispăruţi cu mult înainte ca cineva să intercepteze chestia aia blestemată!"

„Dă-l dracului de Harrison, am probleme mai importante de rezolvat!"

Dar nici una dintre aceste păreri nu era, din păcate, cea corectă.

Conform estimărilor, convertizorul miniaturizat Adam - Beeson avea să accelereze foarte lent capsula, timp de aproximativ un secol, epuizîndu-si combustibilul cînd nava va fi atins o mică fracţiune din viteza luminii.Ea avea să treacă , deci, prin vecinătatea lui Antares peste vreo 5000 de ani.

Capsula fusese prevăzută cu un generator preprogramat de semnale, alimentat de energia luminii stelare.Acesta avea să acumuleze energie pentru a emite, o dată la zece ani, un mesaj în banda de unde de 21 cm.Mesajul avea să dureze 90 de minute şi să fie repetat de trei ori; orice idiot dotat cu un radiotelescop îndeajuns de mare şi posedînd permisele ontologice adecvate ar fi putut să-l descifreze:

„Sînt un produs al unei specii inteligente; poziţia mea este următoarea...Dacă vă stă în puteri, interceptaţi-mă!"

Din păcate însă, nava poseda un cîmp magnetic destul de puternic şi de aceea se comportă conform ecuaţiilor lui Maxwell.Ruta sa trecu printr-un nor de plasmă rarefiat dar foarte întins şi care făcu să se rotească lent spre dreapta, pierzîndu-şi de-a lungul anilor acceleraţia. Cînd ieşi din norul de plasmă era întoarsă din nou spre Pămînt şi se mişca cu o viteză modestă.

Peste 2000 de ani trecu prin locul unde se aflase Terra în momentul lansării ei (sistemul solar se deplasase între timp, în mod firesc) şi continua să se miste uitată printre galaxii. Îşi mai emintea încă semnalul la fiecare zece ani, dar trecu foarte mult timp pînă cînd cineva să o bage în seamă.

M-am trezit cu o durere groaznică, care încetă însă imediat.

„Cum vă simţiţi?" mă întrebă o sora drăguţă, îmbrăcată într-o uniformă verde, bine apretată.

Nu am răspuns imediat.Ceva nu mi se părea în ordine la ea, la camera de spital, la patul în care mă aflam.Muchiile erau nefireşti, prea ascuţite parcă.

„Cum vă simţiţi?" mă întrebă de această dată o soră între două vîrste, îmbrăcată la fel ca prima.Nu reuşisem să sesizez cînd o înlocuise. „Vă plac mai mult aşa?"

I-am răspuns că mi-e indiferent.Corpul meu, da, corpul meu este cu o sută de ani mai tînăr. Mintea mi-e limpede şi muşchii îmi sînt oţeliţi.Nu am conştiinţa organelor suferinde.

„Oare sînt mort?" am întrebat-o.

„Nu chiar" , îmi răspunse, clipa în care i-am surprins metamorfoza fulgerătoare.Acum era un doctor, cu tîmplele albite şi cu o ţinută profesională.

„Aţi fost mort multă vreme, dar acum nu mai sînteţi. Noi v-am reconstituit.

Am rugat fiinţa să se decidă pentru o înfăţişare anume şi am întrebat-o dacă nu m-au scos din capsulă sub formă de corp solid, îngheţat.

„Da, lucrurile s-au petrecut cam cum aţi prevăzut."

Am întrebat ce vroia să spună cu acel „cam" .

„V-aţi învîrtit în cerc şi aţi pierdut viteză; a trecut multă vreme pîna cînd să vă remarcăm prezenţa" .

M-am ridicat, privind insistent fiinţa.Îmi spuneam că dacă nu clipesc, probabil nu se va mai metamorfoza. Am întrebat-o cît timp hoinărisem prin spaţiu.

„Aproape un milion de ani.Mai exact, 874.896, din momentul lansării." Am sărit pe podea şi tălpile mele au atins nisipul fierbinte. „Îmi pare rău" , zise fiinţa şi podeaua se pardosi deodată cu plăci de faianţă.

„De ce nu vă arătaţi adevărata înfăţişare? Sînt prea bătrîn ca să mă mai sperii de monştri."

Fiinţa se transformă, luîndu-şi adevăratul chip, dar am rugat-o aproape imediat să revină la una din înfăţişările precedente.Trebuie totuşi să ştiu căreia din extremităţi să-i vorbesc.

Deveni din nou doctor şi camera se dizolvă. Ne aflam acum pe o vastă întindere de nisip aramiu, aşezat în dune ordonate. În faţă, umbra-mi palidă se alungea continuu. M-am întors, tocmai la timp ca să văd Calea Lactee, apunînd strălucitoare la orizont. Nu se vedeau însă stele apropiate.

„Da," îmi spuse doctorul, „sîntem la marginea galaxiei din care veniţi."

Un soare grena, enorm, cu margini nebuloase, răsări din partea opusă a orizontului. „O gigantă infraroşie" , mi-am reamintit brusc.

I-am spus fiinţei că le eram profund recunoscător pentru faptul de a mă fi reconstruit, şi am întrebat-o dacă le puteam fi de vreun folos. Aş fi putut, eventual să le dezvălui ceea ce ştiam despre timpul meu, acum un trecut foarte îndepărtat.

„Nu, am aflat deja tot ce se putea de la dumneavoastră, în timpul cît v-am reconstituit." Îmi zîmbi.„Dimpotrivă, noi vă sîntem foarte îndatoraţi. Vreţi să vă ducem înapoi pe Pămînt? Planeta pe care ne aflăm acum ne oferă condiţii excelente nouă, dar dumneavoastră v-aţi plictisi repede aici."

I-am răspuns că îmi doream extrem de mult să mă întorc pe Pămînt, dar aş fi vrut ca mai întîi să văd cît mai mult din ceea ce reprezintă lumea lor.

„Dar toată lumea mea arata aşa; trăiesc aici tocmai fiindcă apreciez această lipsă de vanitate. Şi semenii mei trăiesc în locuri întru totul asemănătoare acestuia."

L-am întrebat dacă nu i-aş putea întîlni şi pe alţii dintre ai lor.

„Nu, din păcate e imposibil. Ar refuza să vă vadă chiar dacă eu aş vrea să vă duc la ei... E şi aceasta o chestiune de politică" , adaugă după o scurtă pauză. Apoi mă luă de mînă şi ne înălţarăm pînă cînd steaua lor deveni o mică pată abia vizibilă, şi mi-am dat seama că ne aflam acum în interiorul Căii Lactee, înconjuraţi de stelele ce roiau în jurul nostru.

L-am întrebat dacă ce efectuăm acum era o teleportare.

„Nu" , răspunse, „ne deplasăm cu o maşină; ceva în genul unei astronave, dar mai rapidă şi mai eficientă. De fapt, mai puţin eficientă într-un anumit sens."

Începusem să-l întreb cum de puteam vorbi şi respira, dar privirea lui obosită mă inhibă. Pîlpîia acum de parcă ar fi vrut să-şi schimbe din nou înfăţişarea. Dar n-o făcu. „Sînt lucruri interesante de văzut în zona asta" îmi spuse, pe cînd ne apropiam de o stea galbenă, pe care am recunoscut-o drept Soarele nostru. „N-am mai fost pe-aici de vreo 10-12 mii de ani" , urmă el. Sub noi apăru deodată, ca o minge albăstruie Pămîntul.

Ne-am oprit pentru o clipă şi el a continuat cu o nuanţă de scuză în glas: „E destul de aproape, dar eu nu ies prea des."

Am început să coborîm lin, aşă încît am putut admira apusul Soarelui deasupra Africii. Coasta sa vestică nu părea să se fi schimbat prea mult. Apoi Atlanticul trecu pe sub noi ca o pată de cerneală şi aterizărăm în sfîrşit undeva, în nordestul Statelor Unite. Eram pe un izlaz, al cărui gard de sîrmă părea sa fie facut din acelaşi duramyl strălucitor pe care mi-l aminteam din copilărie.

„Unde sîntem?" I-am întrebat. Îmi răspunse că ne aflăm undeva la nord de Canaan (New York); la cîţiva kilometri spre vest se afla şi o autostradă unde aş fi putut face autostopul pînă m-ar fi luat vreun camion. Spunîndu-mi toate acestea începuse să pîlpîie atît de zdravăn, încît puteam zări păşunea prin el, chiar cînd era vizibil.

„Bine, dar nu se poate!" - am ripostat. „A trecut un milion de ani şi nu cred să mai existe acum autostrăzi şi camioane!" Mă privi cu superioritate ironică şi îmi spuse că ne aflăm cu numai 5 sau 10 ani în viitorul meu; adică după anul naşterii mele. Cu deosebirea că eu, cel de acum, aveam 20 de ani. Oare nu ştiam chiar nimic despre ceea ce înseamnă relativitatea?

●

Şi dispăru. Atunci văzui fermierul care venea spre mine, ţinînd în mîini, ameninţător, o coasă.

Pe izlaz nu se mai afla nimic şi nimeni altcineva contra cui ar fi putut-o folosi, în afară de mine,

„Bună dimineaţa!" i-am spus. Apoi mi-am dat seama că era de fapt după amiază. Continuă să se apropie de mine, pînă la o distanţă de unde ar fi putut lovi şi, oprindu-se,se holbă nedumerit. „Da' unde dracu'-i individul ălălalt?" zise cu o căutătură mînioasă.

„Cum? Care individ?" făcui eu mirat, uitîndu-mă împrejur. De fapt, în sinea mea, îmi puneam aceeaşi întrebare. Se frecă la ochi. " Afurisitele astea de lentile de contact! Da' ce cauţi pe pămîntul meu, la urma urmei?"

„M-am rătăcit." „Da' nu şti ce-i ăla un gard?"

„Ba da, domnule,Îmi cer scuze.Tocmai mă îndreptam spre fermă ca să vă întreb care este drumul spre Canaan" .

„Da' de ce umbli cu hainele astea caraghioase pe tine?" Purtam încă replica costumului conservativ în care fusese îmbrăcat Harrison.

„Aşa e moda la oraş domnule." Clătină din cap." Hm! Tinerii din ziua de azi!" Urmă: „Apăi, ia-o peste gardul ăla, da' ai grijă să nu-mi calci fasolea şi dup-aia o ţii drept pînă ieşi la drum.Ca să ajungi la Canaan o iei la stînga." I-am mulţumuit politicos şi el făcu cale întoarsă spre fermă.

În staţia de camion calendarul arăta anul 1995.

Nu-i deloc uşor să te trezeşti în New York City fără un ban în buzunar, dar situaţia se schimbă atunci cînd ai un timp de douăzeci de ani şi o experienţă de mai bine de un veac în a-i separa pe oameni de banii lor.

În mai puţin de o săptămîna, omul care fusese Harrison locuia deja într-un apartament luxos din East Village şi avea strînşi îndeajuns de mulţi bani pentru a-şi permite să stea să reflecteze.

De un lucru era sigur: nu mai vroia să fie încă o dată Harrison. În afara faptului că s-ar fi plictisit să trăiască aceeaşi viaţă, îşi dăduse seama, pe cînd mai era încă Harrison şi avea deja vreo 50 de ani, că o existenţă ca a sa nu putea fi una fericită, fiind prea intim legată de acumularea de bogăţie şi putere, dar în acelaşi timp incapabilă să-i ofere încrederea reciprocă cu semenii săi.

Şi apoi, la ora aceasta Harrison era deja un băieţel de 5 ani în Arkansas şi tocmai îşi începea cei douăzeci de ani ghinionişti ce vor preceda secolul său de prosperitate.

Acest gînd îi dădu fiori de gheaţă.

Merse la o bibliotecă şi parcurse microfişele colecţiilor de " Forbes" şi " Bizweek" din ultimii ani. Astfel, procedînd prin eliminări succesive află cine ar fi putut fi acum. Apoi, pentru mai puţin de 1000$ îşi confecţionă un trecut şi introduse documentele sale false în băncile de date guvernamentale.

Se lansă în nişte investiţii, aparent nerentabile, şi deveni milionar în mai puţin de un an. Cumpără atunci o firmă falimentară de produse electronice şi o reboteză cu numele său: Lassiter Electronics. Îşi lăsă barbă, ştiind că va albi prematur. Firma prospera. Cumpără o uzină de mase plastice, pe care o reboteză Lassiter Industries. Apoi mai achiziţionă şi cel mai mare cabinet poligrafic din Pennsylvania, precum şi o pescărie.

În 2010 se afla într-un cazino din Galveston, unde pierdu o sumă importantă în faţa unui bă răzbunător, care se pricepea binişor la zaru Lassiter era mai bun, dar îl lăsase să cîştige.

Era tocmai cu două zile după a 20-a aniv sare a lui Harrison, cînd acesta dăduse prima mare lovitura.

Lassiter îşi continuă ascensiunea, o ban mică, apoi una mai mare. O firmă aerosp ţială.Textile. O parte dintr-o staţie orbitală; ec pamente electronice miniaturizate şi cristale pe tru băncile de date.

Toate acestea se numeau Lassiter Limited.

In 2018 ajută cu tact destinul, angajîndu-l analist de timp şi mişcare pe tînărul Dr.Thor Harrison, deşi ştia că toate referinţele acest erau false. Îi dădu astfel posibilitatea să ai acces la informaţii de primă mîna.

Harrison profită de această ocazie şi în 20 era deja vicepreşedinte junior însărcinat cu p ducţia. În 2022, ajuns vicepreşedinte şi cel m tînăr membru al consiliului de conducere al co paniei, ştia o serie de chestii interesante desp ceilalţi membri ai consiliului.

În 2024 Harrison îi puse în faţă lui Lassi documente care dovedeau că deţinea controlu 51% din ceea ce însemna Lassiter Limite făcînd aceasta, se aşteptase la o luptă apri Lucrurile decurseră însă cu totul altfel: Lassit se mulţumi să se retragă complet din afaceri schimbul primirii unei sume neaşteptat de mici.

Cu încă jumătate de viaţă de trăit şi cu ba care i-ar fi ajuns din belşug pentru mult mai m timp, Lassiter îşi cumpără terenuri şi locuinţe co fortabile, la Paris, Key West şi Colorado, pe ca le schimba în funcţie de sezon. Petrecu cîţiva într-o călătorie de agrement în jurul lumii, d considerabilele sale energii materiale şi le can zâ spre lumea artelor, iar nu spre cea a fina ţelor, cum ar fi fost de aşteptat. Deveni un virtu al clavecinului şi, în plus, se făcu bine cunos în cercurile artistice avangardiste prin co poziţiile sale neopointilliste: sculpturi de lumi îngheţată, zvîcniri elegante de laseri prinse cuburi de gel fotosensibil. Femeile frumoase er pur şi simplu fascinate de acest om care reuşi atît de bine în doua domenii atît de diferite.

În acelaşi timp urmărea îndeaproape evoluţia lui Harrison ; lichidarea companiei c 2030, cumpărarea Liniei de călatorii spaţia Adam-Beeson (care păru multor observator investiţie sortită de la bun început eşecul investirea întregii averi în lucrările de pe Luna beneficiile însutite pe care le obţinu.

Şi pe cînd catalizatoarele ecologice înc peau să fie instalate pe Marte, iar Harriso bătrîn, facea eforturi disperate să mai cumpe nişte ani de viaţă, Lassiter se stingea la K West.

Nedorind să-şi tulbure sfîrşitul cu tuburi „IV personal sanitar şi aer steril îngheţat, îşi trimi unica soră medicală care-l îngrija într-o plimba care avea să dureze oricum prea mult, vorbind calm şi convingător. Ultimele sale cuvinte nu tr daseră durerea crescîndă ce-i încolţea în piept.

Acum stătea întins pe verandă în bătaia brizei sărate. Jos camerele erau pline de admir tori profund îndureraţi, prieteni pe care nu tr buise să-i cumpere.

Şi cum pe albastrul palid al cerului aprinse văpaia roşie a asfinţitului, îşi spuse este un om fericit şi începu să se întrebe cum va juca piesa data viitoare, căci îşi dădea sean că el este păpuşarul, chiar acum, cînd ultin sfoară era trasă şi se lasa cortina.

Traducere de Bogdan SAVU

Ursula K. Le Guin

Lumii îi spuneau PĂDURE

Nu este Păzitorul-porții, nici Șarpele. Nici Cîntărețul-din-liră, nici Războinicul, nici Vînătorul, deși vine, ca și ei, în vremea lumii. Poate că, în acești ultimi ani, am visat despre Selver, dar acum nu mai trebuie s-o facem; a părăsit vremea visului.

În pădure, unde cad frunzele și copacii, s-a ivit un zeu care cunoaște moartea, un zeu care ucide și nu este renăscut.

Conducătoarea ascultă relatarea și profețiile lui Coro Mena și acționă. Alertă întregul oraș Cadast, asigurîndu-se că fiecare familie era pregătită pentru evacuare, cu rezerve de hrană și tărgi pentru bătrîni și bolnavi. Trimise în sud și est cercetașe, ca să culeagă știri despre yeomeni. Menținu permanent lîngă oraș un grup de femei înarmate, deși celelalte continuau vînătoarea, ca de obicei, în fiecare noapte. Cînd Selver se mai întremă, femeia insistă ca el să iasă din Culcuș și să povestească încă o dată; cum yeomenii au ucis și înrobit oamenii din Sornol și au tăiat pădurile; cum cei din Kelme Deva i-au omorît pe yeomeni. Obligă femeile și bărbații care nu visau și nu înțelegeau aceste lucruri, să asculte din nou, pînă înțeleseră și se înspăimîntară. Ebor Dendep era într-adevăr o femeie practică. Cînd un Mare Visător, fratele ei, îi spusese că Selver era un zeu, o punte între realități, ea îl crezu și acționă ca atare. Era de datoria Visătorului să fie atent și să se asigure că judecata lui era adevărată.

După aceea, ei îi revenea sarcina de a acționa asupra judecății respective. El vedea ce trebuia făcut, iar ea avea grijă să se îndeplinească.

– Toate orașele pădurii trebuie să audă, spusese Coro Mena.

Atunci conducătoarea trimise pe alergătoarele ei tinere, iar conducătoarele altor orașe ascultară și trimiseră alegătoarele lor. Masacrul de la Kelme Deva și numele lui Selver colindară Insula de Nord și trecură oceanul pre celelalte ținuturi, din gură în gură sau în scris; nu foarte repede – deoarece Oamenii Pădurii nu aveau soli mai iuți decît alergătoarele – totuși destul de repede.

Pe cele Patruzeci de Ținuturi ale planetei nu trăia unul și același popor. Existau mai multe graiuri decît ținuturi, iar fiecare avea dialecte diferite pentru fiecare oraș în parte; existau apoi nenumărate variante de obiceiuri, moravuri și meșteșuguri; tipurile fizice diferereau pe fiecare din cele cinci Ținuturi Mari. Oamenii din Sormnol erau înalți și albicioși, mari negustori; cei din Rieshwell erau scunzi, mulți aveau blana neagră și mîncau maimuțe, și așa mai departe. Climatul însă varia puțin, pădurea tot atît de puțin, iar oceanul de loc.

Curiozitatea, drumurile comerciale stabilite și necesitatea de a găsi un soț sau o nevastă din Arborele cuvenit mențineau un contact între diversele orașe și ținuturi, astfel încît existau unele asemănări, cu excepția extremităților, insulele despre care se zvonea ca sînt pe jumătate sălbatice din Estul și Sudul Îndepartat. În toate cele Patruzeci de Ținuturi, femeile conduceau satele și orașele și aproape în fiecare exista un Culcuș al bărbaților. În Culcușuri, Visătorii vorbeau o limbă veche ce se deosebea puțin de la un ținut la altul. Limba aceasta era arareori învățată de femeile și bărbații care rămîneau vînători, pescari, țesători, constructori, aceia care visau doar vise scurte în afara Culcușului.

Deoarece majoritatea scrierilor erau în limba veche, atunci cînd conducătoarele trimiseră fete luntrașe cu mesaje, scrisorile merseră de la un Culcuș la altul, iar Visătorii le tălmăciră Femeilor Bătrîne, așa cum se întîmpla și cu alte documente, știri, mituri și vise. Întotdeauna însă Femeile Bătrîne erau cele care hotărau dacă să creadă sau nu.

Selver se găsea într-o cămăruță, în Eshen. Ușa nu era încuiată dar știa că daca ar fi deschis-o, ar fi intrat ceva rău. Totul era în regulă cîtă vreme ochiul nea închisă. Necazul era că în fața casei erau plantați arbori tineri, o livadă înflorită; nu pomi fructiferi, ci un alt soi pe care nu și-l putea aminti. Ieși să vadă ce fel de copaci erau. Toți zăceau rupți și dezrădăcinați. Ridică ramura argintie a unuia și de la capătul rupt se prelinse o picătură de sînge. Nu, puse el, nu aici, nu din nou. Thele: Oh; Thele, vino la mine înainte de a auzi! Ea nu veni însă. Numai moartea ei era acolo, mesteacănul rupt, ușa deschisă. Selver se înapoie iute în casă și descoperi că aceasta era construită deasupra solului, ca o casă yeomenă, foarte înaltă și luminoasă. Dincolo de cealaltă ușă, situată pe peretele opus al încăperii, se întindea strada cea lungă a orașului yeomen, Central. Selver avea arma la brîu.

Dacă Davidson venea, putea să-l împuște. Aștepta înapoia ușii deschise, privind afară, în lumina soarelui. Davidson apăru, uriaș, alergînd atît de rapid încît Selver nu-l putea menține în cătarea armei, pe măsură ce zigzaga, foarte iute, pe strada lată, apropiindu-se mereu.

Arma era grea. Selver trase, dar glonțul nu porni și, mînios și îngrozit, azvîrli cît colo postolul și visul.

Dezgustat și trist, scuipă și suspină.

– Un vis rău? întrebă Ebor Dendep.

– Toate sînt rele și toate sînt la fel, îi răspunse el, dar neliniștea și agitația îi mai dispăruseră puțin.

Lumina răcoroasă a soarelui dimineții cădea în stropi și suliți printre frunzele delicate și ramurile pîlcului de mesteceni de lîngă Cadast. Conducătoarea stătea acolo, împletind un coș din tulpini negre de ferigi, deoarece îi plăcea să-și mențină degetele ocupate, în vreme ce Selver zăcea lîngă ea în jumătate-vis și vis.

Se afla în Cadast de cincisprezece zile și rana i se vindeca bine.

Dormea încă mult dar, pentru prima dată după multe luni, începuse iarăși să viseze treaz, regulat, nu o dată sau de două ori într-o zi și o noapte, ci în ritmul și pulsul adevărat al visării, care trebuia să se ridice și să coboare de zece pînă la paisprezece ori în ciclul diurn. Așa rele cum erau visele, numai groază și rușine, le întîmpina cu bucurie. Se temuse că i se retezaseră rădăcinile, că înaintase prea mult în ținutul sterp al acțiunii ca să mai poată regăsi drumul de întoarcere la izvoarele realității. Acum, deși apa era foarte amară, bău din nou.

Pe scurt, îl doborîse iarăși pe Davidson în cenușa taberei arse și de data asta nu mai cîntase deasupra lui, ci îl lovise cu un bolovan în gură. Dinții lui Davidson se spărseseră și printre cioturile albe curgea sînge.

Visul era folositor, o dorință împlinindu-se, dar se opri acolo, căci îl visase de mai multe ori, atît înainte de a se întîlni cu Davidson în cenușa Kelmei Deva cît și de atunci încolo. Visul acela nu-i aducea nimic în afară de ușurare. O înghițitură de apă dulce. El avea însă nevoie de amărăciune. Trebuia să se întoarcă, nu în Kelme Deva, ci pe strada lungă și îngrozitoare din orașul străin, numit Central, unde atacase Moartea și fusese înfrînt.

Ebor Dendep fredona în timp ce lucra. Mîinile ei subțiri, cu firele verzi și mătăsoase argintate de vîrstă, împleteau tulpini de ferigi negre, iute și precis. Cînta un cîntec despre culesul ferigilor, un cîntec de fată: Adun ferigi, mă-ntreb dacă el se va-ntoarce....

Glasul ei subțire și bătrîn țiuia ca un greier. Soarele tremura în frunzele mestecenilor. Selver își lăsă capul în mîini.

Pîlcul de mesteceni se afla situat aproximativ în mijlocul Cadastului. Din el plecau opt cărări, șerpuind înguste printre copaci.

În aer se simțea iz de fum de lemn; la marginea sudică a pîlcului, acolo unde ramurile erau ceva mai puțin dese, fumul putea fi zărit înălțîndu-se din coșul unei case, aidoma unui firicel albastru răsucit printre frunze. Dacă priveai atent printre stejari și ceilalți arbori, vedeai acoperișurile ridicîndu-se la vreo jumătate de metru deasupra solului; erau foarte greu de numărat, poate o sută sau două. Casele din lemn erau îngropate pe trei sferturi, așezate între rădăcinile copacilor. Acoperișurile din bîrne erau acoperite cu morman de rămurele, ace de brad, stuf și pămînt. Erau izolate, etanșe la apă aproape invizibile. Pădurea și comunitatea de opt sute de oameni își vedeau de treburile lor, în jurul mestecănișului unde Ebor Dendep lucra un coș din ferigi. Deasupra capului ei, o pasăre ascunsă în frunziș făcu: „Țiu-țiu". Zgomotele produse de oameni erau mai puternice ca de obicei deoarece, în ultimele zile sosiseră cincizeci sau șaizeci de străini, în special femei și bărbați tineri, atrași de prezența lui Selver. Unii erau din alte orașe din Nord, cîțiva uciseseră împreună cu el în Kelme Deva; acum veniseră ca să-l urmeze. Cu toate acestea, glasurile strigîndu-se ici-colo și vorbăria femeilor ce se scăldau sau a copiilor jucîndu-se în josul pîrîului nu răsunau precum cîntecul de dimineață al pasărilor, zumzetul insectelor și toate sunetele pădurii din care orașul făcea parte integrantă.

O fată apăru grăbită, o tînără femeie-vînător de culoarea frunzelor palide de mesteacăn.

– Grai de pe coasta sudică, mamă, rosti ea. Alergătoarea este la Culcușul Femeilor.

– Trimite-o aici, după ce mănîncă, răspunse încet conducătoarea. Sst, Tolbar, nu vezi că a adormit?

Fata se opri să culeagă o frunză lată de tutun sălbatic și o așeză ușor pe chipul lui Selver, peste care cădea un snop de raze de soare. Avea palmele pe jumătate deschise, iar fața lui brăzdată și zdrobită era îndreptată în sus, vulnerabil și prostuț, un Mare Visător adormit ca un copil. Ebor

Dendep privea însă expresia de pe chipul fetei. Cu toate umbrele mişcătoare, strălucea de milă, spaimă şi adoraţie.

Tolbar dispăru. După o vreme, apărură două dintre Femeile Bătrîne, împreună cu mesagera, înaintînd tăcute, în şir cîte una, de-a lungul potecii însorite. Ebor Dendep ridică mîna, cerînd liniştе. Mesagera se aşează imediat pe jos, odihnindu-se; blana ei castaniu-berzuie era prăfuită şi transpirată, deoarece alergase mult şi repede. Femeile Bătrîne se aşezaseră mai la soare şi rămaseră nemişcate. Stăteau acolo ca două stînci gri-verzui, cu ochii vii şi strălucitori.

Luptîndu-se cu un vis de somn pe care nu-l putea stăpîni, Selver răcni, parcă înfricoşat, şi se trezi.

Se duse la pîrîu să bea apă; se întoarse urmat de şase sau şapte din cei care veneau totdeauna după el. Conducătoarea lăsă lucrul pe jumătate terminat şi rosti:

– Acum, fii binevenită, alegătoare, şi vorbeşte.

Tînăra se ridică, se înclină spre Ebor Dendep şi transmise mesajul:

– Vin din Trethat. Cuvintele mele vin de la Sorbron Deva, mai înainte de la luntraşii Strîmtorii, iar mai înainte de Broter din Sornol. Ele pot fi auzite de toţi cei din Cadast, dar se adresează bărbatului pe nume Selver, născut în Eshreth, din Frasin. Iată mesajul: În oraşul cel mare al uriaşilor, în Sornol, au sosit noi uriaşi iar mulţi dintre noii veniţi sînt femele. Nava galbenă de foc merge în sus şi în jos, în locul numit Peha. În Sornol se ştie că Selver din Eshreth a ars oraşul uriaşilor din Kelme Deva. Marii Visători ai Exilului din Broter au visat uriaşi mai numeroşi decît copacii celor Patruzeci de Ţinuturi. Acestea sînt cuvintele mesajului pe care-l port.

După recitarea pe nerăsuflate, toţi rămaseră tăcuţi. Ceva mai departe, pasărea emise un „Ţiu-ţiu".

– Este o vreme a Lumii foarte rea, spuse una din Femeile Bătrîne, frecîndu-şi genuchiul reumatic.

O pasăre cenuşie zbură dintr-un stejar uriaş ce marca marginea nordică a oraşului şi descrise mai multe cercuri, plutind cu aripi leneşe pe briza dimineţii. În prejma oricărui oraş exista un asemenea copac, adăpostind păsările cenuşii: serviciul de gunoieri.

Un băieţaş gras alerga prin metecăniş, urmărit de surioara şi mai grasă, ţipînd amîndoi cu glăscioare ca de lilieci. Băiatul căzu şi plînse, fetiţa îl ridică şi-i sterse lacrimile cu frunză lată. Dispărură în pădure, ţinîndu-se de mîini.

– Era unul pe nume Lyubov, se adresă Selver conducătoarei.

I-am povestit lui Coro Mena despre el, dar nu şi ţie. Cînd acela era gata să mă omoare, Lyubov m-a salvat. El m-a oblojit şi m-a eliberat. Voia să afle despre noi şi eu îi răspundeam la întrebări, iar el, la rîndul lui, răspundea întrebărilor mele. Odată, l-am întrebat cum de putea supravieţui rasa lui dacă aveau atît de puţine femei. Mi-a spus că în locul din care veneau ei, jumătate din rasă erau femei; dar bărbaţii nu aveau să le aducă în cele Patruzeci de Ţinuturi pînă nu le pregăteau un loc.

– Pînă cînd le pregătesc un loc? repetă Ebor Dendep. Ei bine, s-ar putea să aştepte ceva! Sînt ca oamenii din Visul Ulmului, care vin spre tine cu spatele înainte şi cu capetele întoarse pe umeri. Ei fac din pădure o plajă uscată – limba ei nu aveau un cuvînt pentru „deştept" şi spun că asta înseamnă că se pregătesc pentru femei? Ar fi trebuit să trimită mai întîi femeile. Poate la ei, femeile fac Marile Visări, cine ştie? Sînt înapoiaţi, Selver. Sînt nebuni.

– Un om nu poate fi nebun.

– Dar chiar tu ai spus că visează numai în somn; dacă vor să viseze treji, iau otrăvuri şi visele le scapă de sub control, aşa cum ai spus! Cum poţi să numeşti asta nebunie? Ei nu cunosc deosebirea dintre vremea visului şi vremea lumii, nici măcar cît un copil. Poate că atunci cînd ucid un copac, ei cred că va reînvia!

Selver clătină din cap. Continuă să se adreseze conducătoarei, de parcă ar fi fost numai ei doi în mestecăniş, cu un glas scăzut, ezitant, aproape adormit:

– Nu, ei înţeleg foarte bine moartea... Cu siguranţă că nu văd ca noi, dar ştiu mai multe şi înţeleg mai multe decît noi în legătură cu unele lucruri. Lyubov a înţeles aproape tot ce i-am spus. Multe din vorbele lui eu nu le-am putut pricepe. Nu graiul mă împiedică să le înţeleg; îi cunosc limba şi el a învăţat-o pe a noastră; am făcut o scriere a celor două graiuri laolaltă. Cu toate acestea, existau lucruri despre care zicea că nu le voi putea pricepe niciodată.

Spunea că yeomenii vin din afara pădurii. Asta-i destul de clar. Mai spunea că ei vor pădurea: copacii pentru lemn, iar solul ca să planteze iarbă pe el.

Deşi tot domoală, vocea lui Selver, căpătase rezonanţă; oamenii strînşi în jurul copacilor argintii ascultau atenţi.

– Şi asta e limpede pentru cei dintre noi care i-au văzut tăind Lumea. Spunea că yeomenii sînt oameni ca şi noi, că într-adevăr sîntem înrudiţi, poate tot aşa cum este Cerbul Roşu cu Căpriorul Cenuşiu. Mai spunea că ei vin din alt loc, care nu este pădurea; acolo toţi copacii sînt retezaţi; iar locul are un soare, nu soarele nostru, care este o stea. După cîte vedeţi şi voi, toate astea nu mi-au fost prea clare. Repet vorbele lui, dar nu ştiu ce înseamnă. Nu este ceva foarte important. Este limpede că doresc pădurea noastră pentru ei. Sînt de două ori mai înalţi decît noi, au arme, ce trag mult mai departe decît ale noastre, au aruncătoare de flăcări şi nave zburătoare.

Acum, şi-au adus mai multe femei şi vor avea copii. Deocamdată, sînt vreo două sau trei mii, majoritatea în Sornol. Dar dacă aşteptăm una sau două generaţii, se vor înmulţi; numărul lor se va dubla şi redubla. Ucid şi femei; nu-i cruţă pe cei care cer îndurare.

Nu pot cînta în luptă. Şi-au lăsat rădăcinile în urma lor, poate în cealaltă pădure, din care vin ei, pădurea aceea fără copaci. Aşa încît, iau otrăvuri ca să elibereze visurile din ei, dar acestea îi îmbată sau îmbolnăvesc. Nimeni nu poate afirma cu siguranţă dacă sînt, sau nu, oameni, dacă sînt sănătoşi sau nebuni, însă asta nu contează. Trebuie făcuţi să părăsească pădurea, pentru că sînt periculoşi. Dacă nu vor pleca, atunci trebuie pîrjoliţi din Ţinuturi, aşa cum cuiburile de furnici-înţepătoare se ard în dumbrăvile oraşelor.

Dacă mai aşteptăm, s-ar putea ca noi să fim afumaţi şi arşi. Ne pot strivi aşa cum noi strivim furnicile. Odată, atunci cînd mi-au ars oraşul Eshreth, am văzut o femeie care zăcea pe o cărare înaintea unui yeoman, ca să-i ceară să o cruţe, dar el a călcat-o pe spate şi i-a rupt spinarea, apoi a izbit-o, zvîrlind-o cît colo ca pe un şarpe mort. Am văzut lucrul acesta. Dacă yeomenii sînt oameni, atunci sînt oameni răi, sau neînvăţaţi să viseze şi să acţioneze ca oameni.

Continuă să ucidă, să chinuiască şi să distrugă, împinşi de zeii lor interiori, pe care nu vor să-i elibereze, ci încearcă să-i smulgă şi să-i nege. Dacă sînt oameni, atunci sînt oameni răi, deoarece şi-au negat proprii lor zei şi le este teamă să-şi vadă chipurile în întuneric. Ascultă-mă, conducătoare a Cadastului.

Selver se ridică brusc, dominînd femeile aşezate.

– Cred că a sosit vremea să mă întorc în ţinutul meu, în Sornol, la aceia care sînt alungaţi sau înrobiţi. Spune-le tuturor care visează un oraş arzînd, să vină după mine la Broter.

Se înclină spre Ebor Dendep şi părăsi dumbrava de mesteceni cu braţul bandajat şi umblînd cu greu; totuşi, în mersul său exista o iuţeală ce-l făcea să pară mult mai întreg decît alţi oameni. Tinerii îl urmară în tăcere.

– Cine este? întrebă alergătoarea din Trethat, urmărindu-l cu privirea.

– Cel căruia îi era adresat mesajul tău. Selver din Eshreth, un zeu printre noi. Ai mai văzut vreodată un zeu, fata mea?

– Cînd aveam zece ani. Cîntăreţul-din-liră a venit în oraşul nostru.

– Bătrînul Ertel, da. Era din Arborele meu şi din Văile Nordice, tot ca mine. Ei bine, acum ai văzut un al doilea zeu, şi încă unul mai mare. Povesteşte-le alor tăi din Trethat despre el.

– El ce zeu este, mamă?

– Unul nou, răspunse Ebor Dendep cu vocea ei bătrînă şi uscată. Fiul Focului-pădurii, Fratele celor ucişi. El este cel care nu s-a renăscut. Acum, plecaţi cu toţii şi mergeţi la Culcuş. Vedeţi cine va merge cu Selver şi aveţi grijă să-şi ia hrană cu ei. Lăsaţi-mă singură. Sînt tot atît de plină de presimţiri ca şi un bătrîn prost. Trebuie să visez...

În noaptea aceea, Coro Mena merse împreună cu Selver pînă în locul unde se întîlniseră prima dată, sub sălciile arămii de lîngă pîrîu. Mulţi îl urmau pe Selver spre sud, vreo şaizeci de oameni, pentru mulţi cel mai mare grup în mişcare văzut vreodată.

Pe drumul lor către Sornol aveau să creeze agitaţie, cîştigînd astfel şi mai mulţi adepţi. Pentru acea singură noapte, Selver îşi ceruse dreptul Visătorului la singurătate. Pleca singur. Tovarăşii săi aveau să-l prindă din urmă dimineaţa; după aceea, în mijlocul mulţimii şi al evenimentelor, avea să-i mai rămînă prea puţină vreme pentru derularea lentă şi profundă a marilor vise.

– Aici ne-am întîlnit, spuse bătrînul, oprindu-se printre ramurile încovoiate şi perdelele de frunze, şi aici ne despărţim.

Fără îndoială, cei care vor mai trece pe aici vor denumi acest loc: Crîngul lui Selver.

Traducere Mihai Dan PAVELESCU

(va urma)

Îngeri de metal

Am auzit de Pilot, încă, de cînd eram copil. Intr-o perioadă toată lumea vorbea numai despre El. Apoi, s-au plictisit şi l-au lăsat în pace. Am avut şi un poster cu el lîngă un avion, îmbrăcat în costum de luptă. Era un avion de cercetare folosit pe navele de cursă lungă în Anteperioadă. Cînd m-am născut eu, nu mai rămăsese decît un număr foarte mic în Hangarul Mare din fostul Centru Expediţionar.

M-am dus de mai multe ori să le văd–gigantice păsări de metal cu un singur ochi. Erau atît de înfricoşătoare şi totuşi atît de triste în singurătatea lor. Rămîneam ore întregi sprijinit de tocul uşii, privind cînd siluetele confundate în semiîntunericul halei, cînd pădurea sălbatică din jurul Centrului.

În copilărie doream să ajung ca El. Toţi copiii doreau asta. Devenise un idol, un idol, urît de toţi. A rămas în continuare acelaşi ideal pentru puştani, aceiaşi puştani devenind maturi şi ajungînd să-l urască: nimeni nu poate fi ca El.

Într-o zi, m-am hotărît să-i vorbesc. Nu pot să-mi dau seama ce m-a determinat. Pentru a-mi face curaj m-am dus mai întîi la avioane. Am intrat în Hangar, dar n-am apucat să mai fac vreun pas. El era acolo. În primul moment am vrut să fug, dar Pilotul mă văzuse deja. A zîmbit şi atunci am prins curaj. Era uriaş. Cu mult mai mare decît mi-L imaginasem văzînd-L la televizor, şi totuşi nu era dizgraţios. Atunci m-am gîndit pentru prima oară că s-ar putea ca tocmai noi să fim cei caraghioşi şi urîţi, aşa mici cum sîntem. Pilotul spăla unul dintre avioane, şi nu ştiu cum, dar se mişca cît se poate de firesc. Dimensiunile gigantice nu-L stînjeneau de loc. Aici era lumea Lui. Totul era pe măsură. Cu El alături şi avioanele păreau mai puţin înfricoşătoare. Era îmbrăcat într-o salopetă de aviator. Bocancii uriaşi îi erau descheiaţi, iar mînecile le avea suflecate. Avea părul ciufulit şi faţa radioasă. Nu-l văzusem niciodată fericit. Discuţia s-a legat imediat. Era un tip volubil şi direct. Aproape am crezut că sperase să vină cineva ca să-şi poată descărca sufletul. A început să-mi povestească totul de parcă îmi lăsa un testament. El vorbea şi rîdea, iar eu ascultam şi plîngeam.

Era seară cînd s-a purtat RĂZBOIUL CU NOUA ARMĂ. N-a durat decît o oră, fără a avea aparent vreun rezultat. Omenirea a rămas în aşteptarea efectelor. Şi acestea n-au întîrziat să se arate. A doua zi dimineaţa toţi oamenii au găsit la ferestre ciudate figurine aurii. Către prînz se ridicaseră la cer alcătuind desene printre nori. De atunci, în fiecare dimineaţă scena s-a repetat. Oamenii au început să-şi recunoască în ele visele de peste noapte. Visele urîte şi frumoase, murdare şi inocente, toate îmbrăcate în aur şi ridicate la cer. Mulţi încercau să le prindă, dar nu reuşeau. Visele erau intangibile.

Am rîs cînd mi-a povestit de visul femeii care-şi înşela bărbatul, sau de visul bărbierului care privea în fiecare dimineaţă, transpirat de frică, cîte un om cu-gîtul desfăcut agăţîndu-se de fereastra sa. Am plîns cînd mi-a descris visele îndrăgostiţilor, am rîs de visele fraierilor, dar am început iarăşi să plîng dîndu-mi seama că era vorba de visele oamenilor.

Mă ghemuisem cît mai strîns la intrarea în hală. Tremuram cu obrajii uzi, zgîriaţi de vînt, aproape reuşind să văd acel cer de aur, zburat nici un semen de-al meu. Vreau s-o văd şi pe Ea. Dar în primul rînd aş vrea să întîlnim visele alea blestemate ca să iau şi eu cîteva, sau măcar unul. Însă mi-am strîns mai bine haina în jurul corpului şi am tăcut. Eram deja prea bătrîn.

Avionul a ţîşnit ca un foc spre cer urmat de toate celelalte. Erau şase îngeri de metal ce se înălţau ca un ultim vis de aur al Omenirii. Amintirile Pămîntului muriseră.

În scurt timp le-am pierdut din vedere. Speram s-o întîlnească pe Ea şi să plouă şi să fie fericiţi. În fine, mă simţeam parcă mai uşor acum cînd omenirea scăpase de cel din urmă regret, acum cînd nu mai exista termen de comparaţie.

De abia după un timp am realizat, însă, că eram cu adevărat mai usor, şi asta fiindcă mă înălţam spre cer. M-am privit şi am văzut că eram din aur. Atunci mi-am dat seama. Sînt primul lui vis vizibil, dar şi ultimul, un vis–testament, de care să-şi amintească veşnic Omenirea. Un reper luminos în nopţile prea negre.

Constantin GURGU

INCANTAŢIE

Priveam înainte cu îndîjire. Loveam cu ochii pereţii, din nou şi din nou şi din nou. În încăperea întunecată, uşa. Uşa boltită, uşa visată de-atîtea ori. Am aruncat cu totul speranţele şi am împins-o. Dincolo... deja o altă lume.

Curtea interioară era imensă şi tăcută. Nefiresc de tăcută căci razele soarelui o străbăteau stinghere, născînd luciri stranii pe ziduri... Ei, da! zidurile, cum mai sclipeau! Erau înalte, curtea era imensă, doar v-am spus. Se prăbuşeau, îmbrăţişîndu-te, peste mine care priveam plăcile cu şerpuiri albe. Oare erau plăci cu adevărat?

Străbătînd curtea, neliniştit mă tîram pe mozaicul străveziu, încerînd să nu-l sparg cumva, atent la zgomote, la culori.

Şi cerul deasupra pesajului ăsta! Ce bine că aveam cerul!

Cînd am ajuns la poartă arăta 16:00 şi ticăia într-una. Am aruncat cu ceasul în ea, dar l-am auzit rostogolindu-se, dincolo era o stradă. Aceleaşi culori, aceeaşi tăcere.

Continuam să merg. De data asta mozaicul mergea cu mine, prinsese viaţă. Mai întîi nişte irizaţii apărute sub paşi. Se duceau val după val, se îngînau, se spărgeau de ziduri în şoapte albastre? roşii? verzi?, în tînguiri încete, în gemete. Se întorceau la fel de colorate, însă cu totul noi se împreunau cu paşii mei ce le năşteau; şi se duceau, se întorceau... Într-un ecou nesfîrşit m-au învăţat, strada asta o ştiam, oraşul era familiar, în stînga şi dreapta peisaje cunoscute. Munţii străbătuţi la optsprezece ani, fata de care m-am îndrăgostit la treisprezece, marea pe care am iubit-o un an mai tîziu, muntele-gheţar l-am învins la douăzeci, tablourile făcute pe la douăzeci şi cinci de ani.

Ha, ha, ha! rîdea spre mine peretele roz, ih, ih, ih! plîngea ocrul ferestrelor iii, iuuuu! zburdau prin mine roşul trecea în cenuşiu şi plecam ochii în faţa rînjetului său. Sunetele au înebunit, sunetele au înnebunit...

Am continuat să merg. Şi ce bine că dintre toţi aceşti pereţi priveam cerul!

I-am auzit de departe.

I-am simţit pe cînd zăpada se prelingea în canale.

Şi în sfîrşit i-am văzut urlînd, alergînd, muşcînd din măr, bătîndu-se: ScottyGura, Henry, AlexandraCeaFrumoasă, RalaMişeleaţaDeVampiră.. MingeaNoastrăCeaOvală şi PorţileCeleVechi ale caselor, am văzut chiar şi pe SuzyCăţeaua lingîndu-şi ţîţele înroşite.

Eram din nou acasă.

RalaMişeleaţa, care ne sugea din vene în pauze, cu care am fost în amor nebun, s-a repezit prima şi m-a sărutat. Apoi ceilalţi au venit la mine, mi-au tras şuturi în fund, m-au drăcuit – Ce mare te-ai făcut! şi – Da' s-a-nălţat! şi – Ce sulă are! şi mi-au mîngîiat-o fetele cu durere şi mi-au aprins-o şi zidurile scuipau roşu pe sub paşii noştri furişaţi care năşteau de cîtă reîntîlnire aveam în noi.

Ce bine că priveam la cer.

Ne-am învîrtit, am scos sunete, ne-am căţărat peste tot şi cînd porţile au ticăit de 19:00, iar SuzyCăţeaua a zbughit-o pe sub gardul familiei CLyde, mi-am amintit că era ora mesei şi ea se ducea să lingă strachina de vorkidum primită încă de la naştere... Porţile au continuat să ticăie 19:01, 19:02 şi strada se înfirbîntase, se mai întunecase de-atîta lumină şi am simţit atunci întreaga putere a mozaicului din stînga, dreapta şi de jos.

O explozie de linişte. Şi razele soarelui, cîte mai rămăseseră, au putut să urle între stînga, dreapta şi jos, stropind cu imagini. Imagini fantastic clocotitoare de viaţă apăreau la ferestre. Ochii amîndoi se fixau în perete, adînci. Apoi întreaga faţă, haotic.

Şi sunetele bietele, aruncate, se materializau în jur. Sunete slabe lîngă cele tari, sunete disparate învîrtejindu-se în rotiri lente, în rotiri lente... Treceau în fugă virgule nu sînt puncte semnale au dispărut gîndurile au murit. Doar noi între ele anticele nemuritoarele sclipitoarele neînţelesele sculpturi în cuvinte.

Soţii Johnson strigînd pe Henry. El era înspăimîntat şi ei crescuseră, se apropiaseră atît de violent încît l-au sorbit repede, ducîndu-l în casă şi murind o dată cu paşii lui.

Tocmai mă aplecam spre Mary cînd aud chemarea. Ea, uitîndu-se împrejur, sta nemişcată lîngă bordură. Vocea părinţilor bubuia în ecouri multiple, luînd-o centimetru cu centimetru.

ScottyGura scoate limba la domnul Choat, dă din mîini. Domnul Choat cheamă pe doamna Choat, se lăţesc pe toate zidurile, tăind orice cale de retragere. Rînjind îl prind în braţe, el se dă bătut, ne ferim să nu-l naştem a doua oară azi. Se întunecă mereu şi ei dispar... unul cîte unul mă lasă singur.

Din stînga, din dreapta şi din jos curcubeul se revarsă năvalnic asupra casei. Întîi ochii, albaştri şi cenuşii, fixîndu-se adînci. Gura strîmbă, gura strîmbă. Fălcile dure, mîini osoase, bronzate. Irizaţiile nu se mai nasc ci mor.

Cele două mutre vor să mă ducă, să mă îmbrăţişeze cu ele. Rîzînd cît strada cresc necruţător, vin înspre mine.

„Trebuie să ne-nsoţeşti, prietene! urla stînga."

„Hai, băiete! urla dreapta."

Şi mă cuprind... sau mi se pare. Calm, piciorul se mişcă încotro... sau mi se pare.

Dar ce bine că dintre pereţi privesc cerul. Deodată mă simt mai uşor decît culorile şi le las în jos, dinspre în sus le pot zări. Le las acolo, să moară roşu în oranj prin galben pentru verde din albastru la violet cu roşu. Se reped urlînd, însă eu sînt departe, fugărind ploaia.

Ce întuneric! Trîntesc uşa boltită în încăperea pe care am visat-o de-atîtea ori. Am în urmă speranţele cînd ies afară. M-am împiedicat de iarbă amintindu-mi, m-am ridicat uitînd norii, dar i-am privit şi m-am minunat de albeaţa lor. Stăbătînd privirile vieţii m-am liniştit. M-am liniştit cu totul.

Fîlfîindu-şi prezenţele s-au apropiat, dintr-o parte şi din alta.

„N-o să mai scapi, prietene! îmi urlă creierul."

„Nu poţi scăpa, băiete! îmi urlă creierul."

Şi nu se trezi pînă dimineaţa. Mult mai tîrziu noua realitate îl cuprinse.

Laurian CNOBLOCH

CĂRĂMIZILE și *PROFESORUL*

Cristian M. TEODORESCU

De obicei, la ora profesorului P., număr cărămizile ornamentale din perete. Uneori îmi ies 216 de sus în jos și 132 de la stînga la dreapta, cel mai adesea 217 de sus în jos și 131 de la stînga la dreapta. Dar au fost și cazuri în care mi-au ieșit 218 de sus în jos și 130 de la stînga la dreapta. Uneori, chiar 220 de sus în jos. Ce-i drept, numărul de cărămizi pe verticală fluctuează mult mai mult decît numărul de cărămizi pe orizontală.

Pe al 68-ulea sau al 69-ulea rînd numărat de sus în jos scrie: Hai Steaua.

Număr cărămizile, o dată, de două ori, de trei ori. Uneori mai pierd șirul, reîncep și după ce duc de trei ori numărătoarea pînă la capăt știu că au trecut douăzeci, poate chiar douăzeci și cinci de minute din oră.

Amfiteatrul este pe jumătate gol. Lîngă mine, un tip s-a întins pe scaune și a adormit. Cînd mă satur de numărat cărămizi, mai arunc o privire pe tablă, spre formulele pe care știu că nu le voi înțelege niciodată. De fapt, nimeni nu înțelege, poate numai Sile, viitorul șef de promoție. În orice caz, sînt sigur că profesorul P. habar n-are ce scrie pe tablă.

E o plictiseală de moarte și, dacă nu s-ar face prezența, n-ar sta nici dracu' la cursul ăsta. Profesorul încurcă formulele, șterge, reia, se agită. Explică zece minute de ce trebuia un minus acolo unde pusese plus și de ce nu se simplifica relația care acoperă acum jumătate din tablă, apoi trece rapid, în două minute, peste restul demonstrației, schimbînd hoțește indicii între ei, „uitînd" cîte un termen sau transformînd exponențiala într-un produs.

– De altfel, zice el, aveți toate acestea în cursul lui Toptîghin...

Foarte puțini știu să citească rusește și, pe lîngă asta, „cursul lui Toptîghin" nu e de găsit în nici o bibliotecă. Poate doar la Moscova. Așa că de cîte ori profesorul ne trimite să căutăm o demonstrație acolo, eu mă simt ca și cînd m-ar trimite la naiba.

– Ciudat... îl auzim uneori pe profesor mormăind... Niciodată formula asta n-am reușit s-o deduc de două ori la fel.

Apoi, întorcîndu-se spre sală:

– Există, o să vă convingeți, totdeauna un arbitrar, o fluctuație care afectează tot ce facem sau încercăm să facem. Pînă și faptul că trăim este tot o fluctuație.

Puținii care sînt atenți rîd gros, cu ostentație, ceilalți încep să rîdă cu întîrziere. Amicul care aținpise pe scaune tresare, cască, se freacă la ochi.

– Ce-i? întreabă. Se face prezența?

Îl liniștesc. Profesorul reia:

– Dar să știți că nu vă taie nimeni capul dacă greșiți un factor sau un semn la examen. Ceea ce mă interesează este să-mi știți sensul fizic, fenomenul descris de această formulă...

...216 de sus în jos. Zece minute pînă la pauză. E mult mai ușor să numeri cărămizi, care sînt toate la fel și dispuse ordonat, decît să te uiți la tablă unde nici un simbol nu seamănă cu altul și, dacă-ncerci să le citești, ți se încurcă limba-n gură.

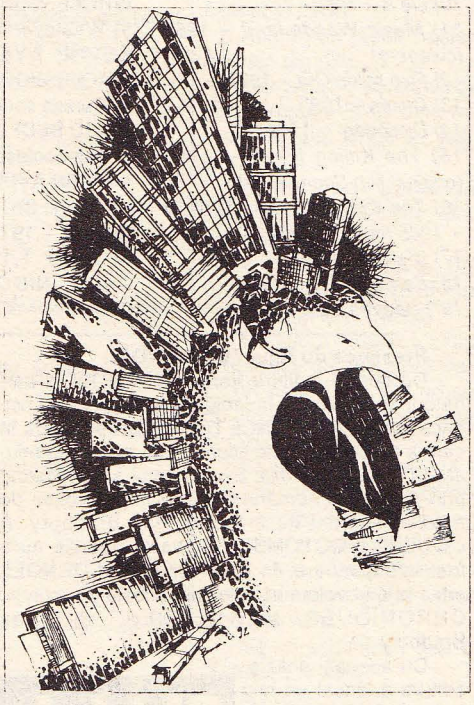

– Ca să vedeți interpretarea rezultatului obținut, să presupunem că avem doi atomi...de...de... hidrogen, să zicem și să calculăm forța care se exercită între ei. Presupunem că sînt izolați. Din ultima formulă, înlocuind pe er mai mare ca er zero, obținem...

Profesorul scrie agitat pe tablă.

– Să analizăm semnul forței ef. Este – cum este?

– ...plus... mormăie cineva în spate.

– Exact! este plus! deci forța este de...de?...

–...atracție... reia vocea.

– Nu, nu. Gîndiți-vă bine! Dacă forța este cu plus, atunci este... repulsivă! Nu-i așa?...

Profesorul rămîne cu creta în aer.

– Și totuși, nu-i așa, spune el. Pe aici, pe undeva, trebuie să fie un minus. E ceva greșit; s-o luăm de la capăt... Da... niciodată formula asta nu mi-a ieșit de două ori la fel. Știam că totul e posibil, dar nu chiar să difere semnul forței. Forța care se exercită între doi atomi de hidrogen, pentru er mai mare ca er zero e atractivă, nici vorbă.

Sile țîșnește:

– Dom' profesor, spune precipitîndu-se, demonstrația e bună, m-am uitat și în Toptîghin și e făcută la fel, ce-i drept dumneavoastră ați omis un semn dar l-ați omis de două ori, așa că formula e corectă...

– Dumneataa... face profesorul P., dumneata susții că relația finală e corectă? Încearcă să vezi ce-ar însemna aceasta... Ar însemna că toate forțele de atracție din natură ar fi de respingere și invers...

– Nu interesează aceasta dom' profesor, da' matematic expresia e corectă pentru că altfel din definiție hamiltonianului...

Profesorul își șterge mîinile de cretă. Mai sînt cinci minute pînă la pauză.

– Poftim la tablă, s-o deducem din nou...

Poftim! Acum 220 pe verticală și 145, nu mai puțin de 145, pe orizontală. Ce naiba, mi-a slăbit vederea sau memoria! Și, peste toate astea, Hai Steaua scrie pe rîndul al 72-lea de sus în jos și, de fapt, nici nu scrie Hai Steaua, scrie Hai Dinamo! Nu se poate, doar la începutul orei scria Hai Steaua!...

– E repulsivă! spune Sile.

– E atractivă! spune Profesorul P.. Ce naiba, se vede de la o poștă!

– E repulsivă!

– E atractivă! Dumneata susții că tot ce se atrage, de fapt, se respinge și că tot ce se respinge de fapt se atrage?!

Mă uit pe geam și văd cum primii fulgi de zăpadă încep să cadă, desprinzîndu-se de pe jos și îndreptîndu-se leneși spre cer. „Hai Steaua sau Hai Dinamo?" mă întreb și mai privesc o dată pe perete.Tț. Și totuși e Hai Dinamo. În stație mai sosește o mașină, închide ușile, oamenii se urcă în ea, apoi ușile se deschid și mașina pleacă. Pe geamul amfiteatrului se opresc două difuzoare cu aripioare și picioruțe care încep să ciripească și să croncăne ascuțit.

– E minus! strigă Profesorul P. cu voce metalică.

– E plus! piuie Sile.

Eu unul n-aș putea să mă contrazic în halul ăsta cu profu.

Prin zid pătrunde capul unui student din seria cealaltă, care spune: Mă scuzați, am crezut că-i liber, apoi se retrage. Amicul care doarme geme și se rostogolește de pe scuane pe tavan. Dragul meu, natura însăși îmi dă dreptate! spune Profesorul P., scărpinîndu-se printre firele care ies din blana de pe piept. Apoi lovește în pupitru, cu intenția de a sublinia cele spuse și mîna lui trece printr-o masă gelatinoasă, semilichidă, cu un plescăit insuportabil.

– Nu cred să aveți dreptate! o ține pe-a lui Sile, fluturînd din urechi și tropăind nervos din copite.

Profesorul spune clipind furios din ochiul roșu din centru:

– E minus! Și, dacă mai spui ceva, îți interzic să te prezinți la examen!... Hm! Natura nu poate fi contrazisă de un oarecare!

– Dar chiar dumneavoastră ați dedus formula!...

– Ți-am zis să-ți gura! izbucnește Profesorul P., albastru la față.

Sile se trage cu mîna de trompă, a părere de rău, își deșurubează coarnele vigilenței, apoi, apucîndu-se cu mîna de unicul lui fir de păr din cap, coboară sus, spre spatele amfiteatrului.

– Deci, ați înțeles, spune Profesorul P..E minus. Forța ce se exercită între doi atomi de hidrogen, izolați, este a-trac-ti-vă!

În ceea ce privește demonstrația, o citiți din Toptîghin. Nu m-ar mira ca rezultatul să fie total diferit. Totu-i posibil. Totdeauna există fluctuații.

Cele două vrăbii își iau zborul de pe pervazul amfiteatrului. Profesorul își consultă ceasul.

– Pauză! declară el și iese.

Am stat și la ora a doua. Dacă nu s-ar face prezența, nici n-aș da pe la cursul ăsta. E o plictiseală de moarte. Număr cărămizile ornamentale din perete, de sus în jos și de la stînga la dreapta. De obicei îmi ies 212 și 136, dar uneori număr 210 și 135 sau 134. Există fluctuații. Iar pe rîndul al 68-ulea sau al 69-ulea de sus scrie Hai Steaua sau Hai Dinamo, nu mai știu. Eu, oricum, țin cu Rapiduleț.

CIBERNETICA: studiul matematic al analogiilor existînd între principiile şi legile de funcţionare, legăturile, comenzile şi controlul sistemelor tehnice şi cele ale organismelor vii. Modul de aplicare în literatura S.F. a cunoştinţelor din acest domeniu reflectă mai ales în scrierile lui Isaac Asimov (ciclu „Robots"), Camil Baciu (culegerea „Planeta cubică"), Anatoli Dneprov („Crabii mişună pe insulă"), dar şi a multor altor autori.

CIBORG (CYBORG): cuvînt provenit din contragerea expresiei englezeşti „Cybernetic Organism" . Defineşte o fiinţă umană ale cărei organe sînt, în parte, înlocuite cu mecanisme cibernetice. Exemple literare S.F.: Martin Caidin – „Cyborg" , Stanislaw Lem – „Existaţi oare, Mr. Johns?" , Christopher Priest – „The Head and the Hand" ş.a.

CICLOP :– figură mitică de uriaş cu un singur ochi, mare, amplasat în mijlocul frunţii. Apare în naraţiunile „heroic fantasy" : Allan Dean Foster – „Krull" .

CIENCIA-FICCION: denumire utilizată în ţările de limbă spaniolă pentru desemnarea literaturii science fiction (vezi).

CIVILIZAŢIE: nivelul de dezvoltare la care se situează, la un moment istoric dat, viaţa socială, materială şi spirituală a unor formaţiuni sociale sau a unor grupuri sociale. În literatura S.F. subiectul a fost tratat în multiple feluri, ceea ce face extrem de dificilă orice încercare de clasificare. Vom încerca numai o extrem de succintă prezentare a principalelor teme (excluzînd

Teme şi motive S.F.

de la bun început civilizaţiile viitorului sau cele extraterestre, întrucît acestea constituie esenţa intrinsecă a întregii literaturi S.F.) locul de amplasare a acţiunii fiind Pămîntul nostru:

a) Civilizaţii umane:

– dispărute: vezi „Atlantida", „Gondwana", „Lemuria", „Mu".

– ascunse, uitate sau prezervate: Shangi-La (James Hilton – „Orizont pierdut"), Ţara lui Sannikov (romanul omonim al lui V.A. Obrucev), Opar (E.R. Burroughs – „Tarzan and the Jewels of Opar" , Philip Jose Farmer – ciclul „Opar"), provincii izolate ale Imperiului Roman (E.R. Burroughs – „Tarzan and the Lost Empire"), vestigii ale sistemului concentraţionar nazist (I. Kalnitski – „Sfîrşitul oraşului subteran"), Atlantida sahariană (Pierre Benoit – „Atlantida" , H.H. Ridder Haggard – „She" şi „Ayesha").

– subterane: E.R. Burroughs – ciclul „Pellucidar" şi „Tarzan at the Earth Core" .

– subacvatice: Felix Aderca – „Oraşele scufundate" , Romulus Bărbulescu & George Anania – „Constelaţia din ape" .

– aeriene: Poul Anderson – „Sky People" .

– barbare: ciclul „Conan" de Robert E. Howard, Lin Carter, Lyon Sprague de Camp şi alţii.

– magice (în care rolul ştiinţelor exacte este luat de magie, alchimie şi dremologie): Poul Anderson – „Operation Changeling" , Lyon Sprague de Champ ciclul „Iraz" , Michael Moorcock – ciclul „Elric the Necromancer" , Jack Vance – „Dying Earth" şi ciclul „The Eyes of the Overlord" etc.

Mihaela şi Cristian IONESCU

(va urma)

Pentru urechile dumneavoastră

MIKE OLDFIELD

S-a născut pe data de 15 mai 1953, în oraşul Reading, aşezat pe malul Tamisei, la mică distanţă de Londra şi Oxford. La vîrsta de 10 ani, Mike Oldfield avea deja propriul său repertoriu la chitară, iar de la 14 ani îşi începe cariera artistică (muzicală), formînd împreună cu sora sa un duet folk denumit SALLYANGE. Au urmat o serie de apariţii fără prea mare răsunet.

Primul album SOLO al tînărului Mike Oldfield – Tubular Bells – apare în 1973, pe cînd acesta împlinea vîrsta de 20 ani, şi îl consacră în rîndul elitei compozitorilor de muzică electronică. Mike Oldfield preia aproape toate operaţiunile, cîntînd pe rînd la nu mai puţin de 15 instrumente (chitară electrică şi acustică, bass, pian, sintetizator, mandolină, harpă, vibrafon, banjo, orgă, flaut, timpane de concert, glokenspiel, flageolet, clopote tubulare şi alte instrumente de percuţie), mixînd apoi trecutul într-o formă melodică deosebită, imprimînd în play-back cu 24 de canale. Acest album s-a bucurat de un succes explosiv şi deja pînă în 1984 se vînduseră mai bine de 10.000.000 (zece milioane) de discuri.

Pe drumul pe care a păşit, Mike Oldfield în 1973, a realizat pînă astăzi adevărate opere de artă ale muzicii electronice, care de care mai bine primite în rîndul fanilor genului. După ani lungi de căutări am reuşit să obţină discografia completă a acestui „geniu" al muzicii electronice, discografie pe care v-o prezint în continuare:

1) Tubular Bells – 1973
2) Hergest Ridge – 1974
3) Ommadawn – 1975
4) The Orchestral Tubular Bells – 1975
5) Colaborations – 1976
6) Boxed – 1977 (cvadruplu culegere)
7) Incantations – 1978 (dublu album)
8) Exposed – 1979 (dublu Live)
9) Platinum – 1979
10) Qe 2 – 1980
11) Music Wonderland – 1981 (culegere)
12) Five Miles Out – 1982
13) Crises – 1983
14) Discovery – 1984
15) The Killing Fields – 1984 (original film Soundtrack)
16) The Complete Mike Oldfield – 1985 (dublu culegere)
17) Islands – 1987
18) Earth moving – 1989
19) Heaven's Open – anul ?*
20) Amarok – anul ?*
21) Tubular Bells II – 1992*

Colaborări la:

1) Children of the sun – Sallyangie – 1968
2) Ear of the beholder – LOL-COXHILL – 1971
3) The Edgar Broughton Band – THE EDGAR BROUGHTON BAND – 1971
4) Shooting at the moon – KEVIN AYERS AND THE WHOLE WORLD – 1971
5) Whatevershebringswesing – KEVIN AYERS AND THE WHOLE WORLD – 1972
6) Nurses song with elephants – DAVID BEDFORD – 1972
7) The confessions of Dr. Dream – KEVIN AYERS – 1974
8) Rock Bottom – ROBERT WYATT – 1974
9) June 1,1974 – AYERS, CALE, NICO, ENO – 1974 (Live)
10) Star's end – DAVID BEDFORD – 1974
11) Fine Old Tom-Tom Newman – 1975
12) The rime of the ancient mariner – DAVID BEDFORD – 1975
13) Bandages – THE BROUGHTONS – 1975
14) Odd litties – KEVIN AYERS – 1976
15) Downwind – PIERRE MOERLEN – 1979
16) Mike and Sally Oldfield – PEKKA POHJOLA – 1981

Albumele însemnate cu * fac parte din colecţia personală şi în vederea procurării lor mă puteţi contacta la următoarea adresă:

AVEL Adrian, Str. Nicolae Bălcescu, Bl. 99, AP.11, ET.3, Localitatea ADJUD, Judeţul Vrancea, Cod 5400.

Ghid de lectură

Presance du futur / ed. DENOEL

De curînd, editura franceză DENOEL a sărbătorit 35 de ani de la lansarea colecţiei sale science-fiction: PRESANCE DU FUTUR perioada în care a publicat 500 de titluri, multe dintre ele reluate în mai multe ediţii. Evenimentul a fost marcat prin apariţia în numărul 500 a ultimului volum de nuvele, semnat de maestrul Ray Bradbury: A L'OUEST D'OCTOMBRE. Aceasta apariţie nu a fost întîmplătoare, în anul 1954, cînd DENOEL edita primul volum al colecţiei, acesta se intitula: CHRONIQUES MARTIENNES, de Ray Bradbury.

Cu aceeaşi ocazie, editura a lansat un mic volum: CATALOGUE ANALITIQUE – avînd aceeaşi copertă ca şi A L'OUEST D'OCTOMBRE (purtînd semnătura lui Marie-Christine Forest) –, dar fiind mai mult decît un simplu catalog de titluri şi preţuri. Sub conducerea directorului de colecţie: Jacques Chambon, un grup de specialişti prezintă un scurt rezumat al fiecărui volum al colecţiei, urmat de o grilă în care se încearcă cîteva puncte de reper privind genul, tema, stilul şi autorul lucrării.

„A" : cuprinde o scurtă referire asupra autorului: poziţia lui în lumea literară sau indicînd „curentul" în care se încadrează opera sa.

„G" : genul: opera spaţială, fantasticul eroic, science fantasy, cyberpunk, hard science, distopie, new wave, ficţiune speculativă etc.

„D" : decorul – nu numai material – acţiuni: oraşul pustiu, gotic, jungla artificială, ev mediu postatomic, planeta străina etc.

„I" : intriga: jocul paradoxurilor, sfîrşitul lumii, puteri paranormale, explorarea spaţială, fiinţa venită din spaţiu, nemurirea, dragostea imposibilă, catastrofa ecologică etc.

„Bi" : biblioteca SF ideală:

*** capodopera a genului, de citit obligatoriu pentru a vedea că SF-ul nu înseamnă doar un bilet de drum, dus-întors, pe Marte.

** carte bună, citind-o veţi explora noi lumi.

* prezintă interes

Fără a avea pretenţia ca PRESENCE DU FUTUR este cea mai bună colecţie specializată în science-fiction, iar părerile specialiştilor lui Jaques Chambon infailibile, vă prezentăm, în serial, cele 500 de titluri, în speranţa că, poate, odată, vom fi în faţa unui stand PRESENCE DU FUTUR şi (o altă ipoteză) avînd banii necesari, ne va fi mai uşor să alegem şi să cumpărăm.

1. Chroniques Martiennes * Ray Bradbury

Povestiri poetice sau crude despre primele expediţii pe Marte, cu marţieni diferiţi, dar şi asemănători cu noi. Cu această carte, „poetul viitorului" oferă un ton nou literaturii scince-fiction. O capodoperă a genului. (26 nuvele / preţ 29 franci francezi)

A – clasic ; G – umanist ; D – poetic ; I – cucerirea „far-sky" ,Bi – ***

Nicolae ARITON

(va urma)

Florin MUNTEANU

Numărul de Aur

Pentru a înţelege sensul dat de filosofii antici numărului, trebuie să facem distincţie între: filosofia ataşată numărului, teoria numerelor şi calculul cu numere. În sensul enunţat de teoria ansamblurilor a lui Cantor, cifra 2 este diferită de numărul 2, de doime sau cuplu şi de ideea dualităţii. În spiritul acestei observaţii să ne imaginăm un mod posibil de a se fi descoperit Numărul de Aur.

Se poate presupune că introducerea de către şcoala pitagoreană a conceptului de „număr măsură", (număr definit ca rezultat al raportului dintre două mărimi omogene: a/b), are rădăcina în observarea atentă a dezvoltării în timp şi spaţiu a viului în general. În fotografia 1 se remarcă dezvoltarea în timp a unui crab iar în fotografia 2, dezvoltarea în spaţiu, la un moment dat, a frunzelor de pe aceeaşi ramură. Se remarcă în ambele situaţii că dezvoltarea cantitativă conservă forma (din punct de vedere matematic se poate vorbi de o transformare geometrică numită omoteţie). Din acest motiv, o dimensiune liniară oarecare nu ar putea caracteriza subiectul investigat pe cînd raportul a două dimensiuni perpendiculare tinde să rămînă constant, putînd fi utilizat ca prin invariant pentru recunoaşterea şi clasificarea formelor. Deci **numărul – măsură** ar putea fi considerat cel mai vechi estimator capabil să caracterizeze o formă iar Forma ar putea fi un „invariant spaţio-temporal" ce conţine intrinsec o serie de proprietăţi cu caracter universal, puţin cunoscute în prezent.

O altă remarcă deosebit de importantă, mai ales revăzută acum prin prisma geometriei fractale, este importanţa proporţiei în natură, proporţie definită ca echivalentă între rapoarte.

Sintetizînd părerea anticilor, C.Tsatsos spune: „Linia domină conţinutul, Forma domină materia, Spiritul domină natura... Nimic haotic, nimic fără măsură de sălbatic, nimic prea mare. În toate manifestările ei (naturii), fie de mărime, fie de putere ori culoare există măsură şi ordine atîta vreme cît ordinea se potriveşte cu fiecare element al întregului. Şi fiecare element, tocmai pentru că e şi „măsurat", serveşte întregului, integrîndu-se în el. Astfel, ansamblul devine ARMONIE.

Revenind la proporţie, putem identifica trei tipuri importante: 1) proporţia disjunctă: a/b = c/d ; 2) proporţia continua: a/b = b/c ; şi 3) proporţia economică: (a+b)/a = a/b.

De mare interes s-a bucurat proporţia continuă care pare să stea la baza construcţiei obiectelor naturale. După cum spunea Philolaos, la baza lumii se afla „continua legătură" şi „măsura Naturii" [1]. Platon remarca: „Dar nu este posibil ca doi termeni să formeze singuri o compoziţie frumoasă fără un al treilea. Căci trebuie să se afle între ei o legătură care să-i apropie pe amîndoi". Un caz de excepţie îl constituie proporţia economică care după Platon este: „cea mai frumoasă, fiind aceea care îşi dă sieşi şi termenilor pe care îi leagă, unitatea cea mai completă". Deci proporţia apare ca o consonantă între părţi si întreg, consonanta ce conferă ansamblului armonie (stabilitate, funcţionalitate şi fiabilitate). Proporţia economică este remarcabilă atît prin faptul că este realizată cu un număr minim de termeni diferiţi (a şi b) cît şi ca proporţia generatoare a numărului de aur. Notînd raportul a/b cu x proporţia economică devine:

$x^2-x-1=0$; cu soluţiile:

$$x1 = \frac{1+\sqrt{5}}{2} \quad \text{şi} \quad x2 = -\frac{1-\sqrt{5}}{2}$$

Valoarea primei rădăcini a primit simbolul consacrat ϕ în urma descoperirii de către Mark Barr şi Schooling a unor proprietăţi matematice remarcabile.

$\phi = 1.618034...$; $1/\phi = 0.618034...$; $\phi^2 = \phi + 1$

Ultima relaţie scoate în evidenţă faptul că o progresie geometrică avînd raţia ϕ:

$1, \phi, \phi^2, \phi^3, \phi^4, ..., \phi^n, ...$ este în acelaşi timp şi multiplicativă şi aditivă. Observaţia a stat la baza altui mod de a defini numărul de aur: el fiind limita spre care tinde orice şir format din rapoartele a doi termeni consecutivi din oricare şir generat aditiv în doi timpi, pornind de la oricare două numere iniţiale: a, b, (a+b), b+(a+b), 2(a+b)+b , ...

b/a, a+b/b, b+(a+b)/a+b, ... $\to \phi$

Un caz particular al şirului de mai sus este cunoscut sub numele de şirul lui Fibonacci: 1, 1, 2, 3, 5, 8, 13, 21, 34, 55, 89,... valori utilizate frecvent în biomatematică.

Alte două forme de exprimare a lui ϕ scot în evidenţă, încă o dată, rolul important pe care aceasta îl ocupă în seria numerelor:

$$\varphi = 1 + \lim_{n\to\infty} \underbrace{\frac{1}{1+\frac{1}{1+\frac{1}{1+\ldots}}}}_{n \text{ ori}}$$

$$\varphi = \lim_{n\to\infty} \underbrace{\sqrt{1+\sqrt{1+\sqrt{1+\ldots}}}}_{n \text{ termeni}}$$

Faptul că numeroase construcţii naturale sau artificiale folosesc cu prioritate numărul–măsură ϕ, justifică interesul manifestat încă din antichitate asupra înţelegerii sensurilor fenomenologice mascate de numărul însuşi. Legătura dintre Piramidă şi Numărul de Aur este directă căci, în dimensionarea

construcţiei, se utilizează proporţia continuă aplicată triunghiului format din: h (înălţime), c (jumătatea laturii L) şi a (apotema feţei) (figura 1). Consecinţele acestui mod de dimensionare le vom analiza în numărul următor.

Bibliografie: Filozofia greacă pînă la Platon - vol. II partea a 2-a; Ed Ştiinţifică şi Enciclopedică; 1984.

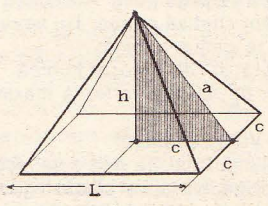

$c = L/2$;

$a^2 = h^2 + c^2$

$\frac{a}{h} = \frac{h}{c} \Leftrightarrow h = ac$

$a^2 = ac + c^2$

$\left(\frac{a}{c}\right)^2 - \frac{a}{c} - 1$

$a/c = 1.618034..$; $a/h = \sqrt{1.618034..} = 1.272..$

Întreg *(lat) 1.Din care nu lipseşte nimic; tot, complet; neştirbit, neatins, intact. 2.mat.; despre numere; Care se poate obţine prin adunarea repetată a lui UNU cu el însuşi; (a întregi= a completa); (întregime = ansamblul elementelor care constituie un tot) - MDE-1972*

...Din care nu s-a luat nimic, neînceput,..DLRM - 1958

Franc. - fără restricţii, absolut (a se bucura de libertate întreagă); fără decupaje; - Petit Larusse (PL)

Parte *(lat) 1. Fragment, porţiune, fracţiune dintr-un tot; bucata; luat separat de ceilalţi; 2.Fiecare din elementele, precis delimitabile, din alcătuirea unui organism, a unui mecanism; 3.(mat) parte a unei mulţimi = clasă sau colecţie de elemente ale unei mulţimi.(parte reală şi parte imaginară a unui număr complex); 4.Ceea ce revine fiecăruia ca urmare a unei împărţiri - MDE - 1972*

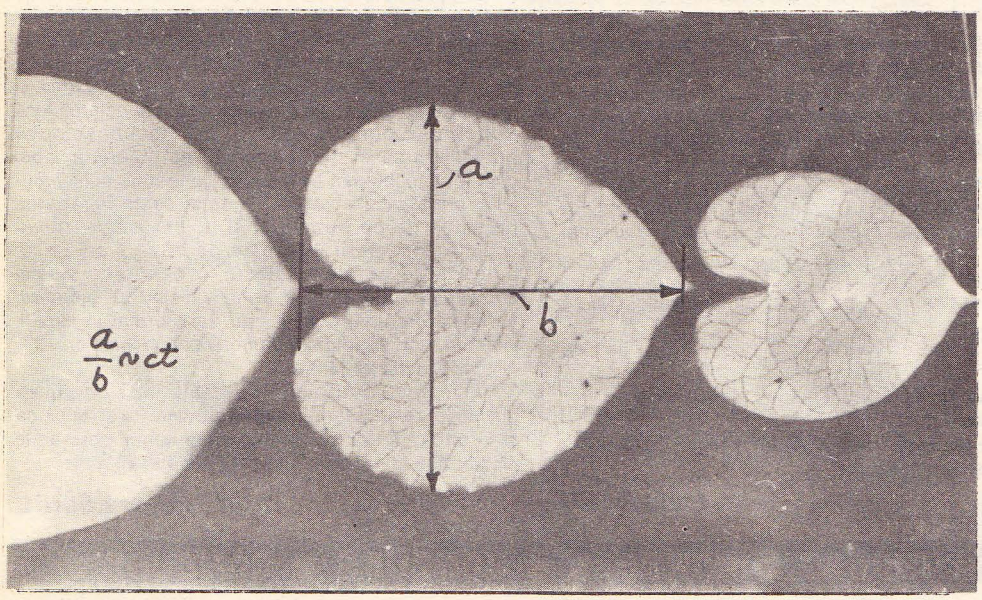

Nevastă, Năpastă...

Bill ajunsese în faza sentimentală. Ochii îi luceau, umezi, și încerca să le explice celorlalți:

– Mă, voi știți ce om sînt! Cînd am auzit că are nevoie de mine...

Ceilalți nu-l ascultau. Erau prinși într-o discuție despre ce trebuie să faci dacă te prinde o furtună de nisip pe Trora.

– Mai întîi, explica Tiber, închizi orice contact radio...

– Aiurea! îl contrazisese Greg. Întîi lansezi un apel, la intensitatea maximă a emițătorului!

– Ca să-ți vină toți telurii pe cap! Dășteptule!

– Ca să-i zăpăcești! Semnalul puternic îi amorțește...

– Tu ești amorțit! Și zăpăcit! Habar n-ai despre ce vorbești! Eu, ultima dată cînd am fost pe Trora...

– Măi băieți, n-o să mă credeți cînd o să vă spun...

Chelnerul robot venise și, îndemînatic, fără să-i deranjeze, strînsese paharele, golise scrumierele, și adusese alte pahare. Pline.

Cei trei uitară de discuție și se năpustiră asupra paharelor, de parcă abia atunci se întorseseră din pustiurile Trorei.

Bill apucase să tragă o duşcă bună și pusese paharul pe masă, cînd auzi:

– Bravo, bărbate! Tu chefuiești aici, cu golanii, iar copiii îți plîng de foame acasă!

– Gura! N-am nici un copil! Nici acasă, nici în altă parte!

– Și dacă ai avea? Tot așa ai face?

Asta era o chestie nouă, iar Bill reacționă violent:

– Trebuia să-mi spui că sînt un nesimțit și că beau atît că nu mai sînt în stare să fac copii! Cei cu întrebarea asta idioată? De cînd ai dreptul să-mi pui întrebări?

– Orice nevastă are dreptul să pună întrebări. Și, în plus, are dreptul să-și autoperfecționeze scenariul. Așadar, dragul meu, dacă ai avea copii, tot așa ai face?

Bill rămase un moment cu gura căscată. Ieșirea din rutină îl derutase pentru moment, dar își reveni imediat.

– Eu muncesc, eu aduc bani în casă și fac ce vreau cu ei!

– Și copii?

– Care copii?

– Cei pe care ai fi putut să-i ai.

– Ce legătură are cîrciuma cu copiii? Te-ai țicnit? Cine face copii la cîrciumă?

– Păi asta încerc să-ți explic, nenorocitule! Bețiv amărît ce ești! Nici măcar copii care să-ți plîngă de foame acasă n-ai!

– Auzi! Potolește-te! Nu mă face de rîs în fața prietenilor, că-ți trag vreo două, de-o să mă ții minte!

Nevasta nu-i răspunse nimic, iar Bill se enervă:

– Trebuia să-mi spui... Nu mai știu ce trebuia să-mi spui... Dar trebuia să-mi spui ceva... De ce taci? Ți-a tăiat popa limba?

– N-am limbă și nu știu ce-i ăla popă. Pur și simplu așteptam să mă lovești. Așa e scenariul.

– Oi fi eu bețiv, dar nu-s tîmpit! Ultima dată cînd te-am pocnit m-am trezit cu mîna în ghips...

Cei doi campioni ai lui Bill urmăriseră discuția cu o invidie evidentă, privind cu jind la robotul imens, de peste doi metri înălțime. Un cilindru pe șenile, cu două brațe lungi, puternice.

Bill se hotărî să facă, totuși, ceva. Luă paharul și-l dădu pe gît. Rezerva proaspătă de alcool îi trezi spiritul combativ:

– Cară-te de aici! Măcar în zi de leafă să mă simt bine! Mi-ai mîncat sufletul! Să te duci la mă-ta! Chelner, încă un pahar!

– Nu-i mai aduce, că îl bea! rînji idiot Greg.

– Ba-i aduc, că-i însurat, îi ripostă chelnerul. Are cine să aibă grijă de el, nu-i un neisprăvit, ca voi! Vouă nu vă mai aduc nimic. Nu servim clienți neînsurați, aflați în stare de ebrietate!

Bill apucă paharul și-l sorbi cu poftă. Apoi dădu cu el de pămînt.

– Să vină lăutarii! Am chef să petrec! Tu, nevastă, șterge-o de aici! Sau, mai bine, se îmbună el, ia și tu un pahar. Să te simți și tu bine...

Robotul întinse un braț și-i atinse ușor fruntea.

– Alcolemie extrem de ridicată, la limita maxim admisibilă... Bărbate, hai acasă! E timpul să plecăm!

– Nu merg nicăieri! Vreau să beau!

– Hai acasă, dragul meu! Hai, că o să ți se facă rău... Hai cu mine... Și, pînă să mai apuce Bill să spună ceva, robotul îl luă în brațe și plecă, legănîndu-l cu blîndețe:

– Fii cuminte, dragul meu... Hai, dormi... Am eu grijă de tine...

Se auziră, în timp ce se îndepărta, bombănelile, tot mai stinse, ale lui Bill:

– Lasă-mă în pace! Vreau să beau! Fac ce vreau cu banii mei! M-am săturat de cicălelile tale...

Ceilalți doi mai rămaseră la masă un timp, apoi Greg spuse:

– Să mergem și noi. Ai auzit chelnerul... nu ne mai servește... Tocmai cînd începusem să mă simt bine... Ăștia cu cîrciumile sînt tîmpiți. Nu știu să-și păstreze clienții! Al dracului să fiu dacă mai calc pe aici!

– De! făcu Tiber. Dacă ne-am fi cumpărat și noi niște neveste...

– Lasă, că la prima leafă îmi cumpăr o soacră! Una cromată, să crape toți de invidie! Hai să mergem...

Ieșiră, clătinîndu-se. Pe scări, pe Tiber îl apucă un acces de rîs, că a trebuit să se țină de balustradă, ca să nu cadă.

– Mi-am amintit o chestie nostimă, reuși el să îngaime. Auzi ce mi-a spus Mark... Cică pe vremuri, bărbații trebuiau să facă dragoste cu nevestele lor!

– Taci, mă, rîse Greg. E prea de tot! Idiotul ăla de Mark nu mai are simțul măsurii! Cînd există atîtea femei pe lume, trebuie să fii tîmpit să faci dragoste cu nevasta!

Liviu RADU

Duna

Duna a apărut într-o noapte, o cocoașă hidoasă, stridentă, în mijlocul cîmpului. A apărut chiar lîngă corturi, de aceea bărbații și femeile se gîndesc că nu poate fi decît un semn rău, dar ca și cînd nisipul roșu al dunei le-ar magnetiza privirile, nu se încumetă să plece de acolo. Ziua îndrăznesc să meargă mai aproape, simt turbulența interioară a nisipului, îl văd surpîndu-se, formînd guri hulpave cu buze efemere, lumina se dozează prin ele, piere în adîncuri ca și cînd ar vrea să pregătească o geneză secretă. Oamenii simt o moleșeală plăcută alergîndu-le în vine cînd stau în apropierea ei, plăcile solzoase de pe trup nu se mai crispează, stau inactive ca și cînd plutoniul din aer și-ar fi stins vlaga. Doar preotul stă departe, bolborosește într-o limbă veche rugi de ocrotire, de preîntîmpinare a răului, a bubelor, o face încredințat de puterea cuvintelor chiar dacă oamenii ceilalți și-au întors fața de la el. Noaptea duna emană o lumină ciudată, fosforescentă. Sub mîngîierea ei, pietrele, cioturile din lemn, solzii oamenilor, chiar și Pămîntul , împrumută o strălucire interioară, de puterea astrală. Mirajul strălucitor adoarme instinctele sălbatice, aduce neasemuita, uitata liniște sufletească.

Femeia Miriam a văzut pe cineva astă-nopate urcînd din măruntaiele dunei. Îl descrie ca și cînd ar fi un om, un om foarte înalt cu obrazul neted, strălucitor, cu părul răsfirat peste umeri, cu ochii aprinși de energia necunoscută a nisipului.

„Un mutant! Totul este o creație a răului!"

Preotul privește spre femeie cu ură, cuvintele au asperitatea stîncilor. Oamenii se înfioară, se strîng în ei, nu îndrăznesc să clipească, nu mai văd miracolul dunei care a născut tufișuri cu fructe, izvorul secret de la piciorul ei, nimic din ce le-a dat, din ce emană, nu este în stare să copleșească frica dominantă pe care chipul schimonosit al preotului le-o insinuează în creier. Rămîn răbdători așteptînd să se întîmple ceva, ceva ce ei nu sînt în stare să facă, revolta ascunsă undeva înăuntru plutind în drogul neputinței.

În licărul primilor zori, duna strălucește mai tare, o lumină serafică le mîngîie fețele crispate, cu toții văd necunoscutul îndreptîndu-se spre ei, pașii abia îi ating nisipul, parcă plutește, totul pare contrafăcut în jur ca într-o hologramă. Omul se oprește, o lumină blîndă îi strălucește în priviri, stă cu picioarele goale în clisa izvorului, cămașa lungă de lînă capătă culoarea nisipului. Preotul îl privește cu frică, cu ură, ridică primul piatra, o aruncă, șuieratul aerului se aude distinct, pielea necunoscutului se crapă sub muchia pietrei, apare sîngele, suferința. Vocea bătrînului scormone în subconștientul bărbaților și femeilor, la zgîndăre frica, repulsia de necunoscut – omul este atît de diferit față de ei – sau poate sîngele le îmbată gîndirea, pumnii strîng automat pietrele, le aruncă sîngele nou le înroșește retina făcîndu-i să semene cu lupii neamului, cu moartea.

Femeia Miriam stă neputincioasă, privește cu frică la nebunia din jur, vede trupul necunoscutului prăvălindu-se în nisip, copleșit de suferință, apoi cînd totul încetează se apropie cu teamă, ochii omului o privesc cu aceeași blîndețe, simte întrebarea nerostită de pe buzele ei și bolborosește cîteva cuvinte, sîngele îi înfloreşte pe buze. Femeia se apleacă, le prinde înțelesul, o nesfîrșită milă o copleșește cînd mîngîie fruntea lucind de sudoare, se ridică dreaptă, ochii i s-au transformat în flăcări, violența, ura, săgetează oamenii prin privirile ei.

„L-ați ucis pe Mesia !"

Oamenii se uită la ea prostiți, încă nu pricep cuvintele, revolta femeii îi uluiește, iar orizonturile, ca și în urmă cu trei mii de ani, nasc neguri care aduc ploaie, apă sfîntă care să spele păcatul.

Petrică SÎRBU

● CONCURS ● CONCURS ● CONCURS ● CONCURS ● CONCURS ●

Bătrînul ce-și spunea sieși „Fără de vîrstă" în căutarea păsării de Iridiu

CALIPSUL

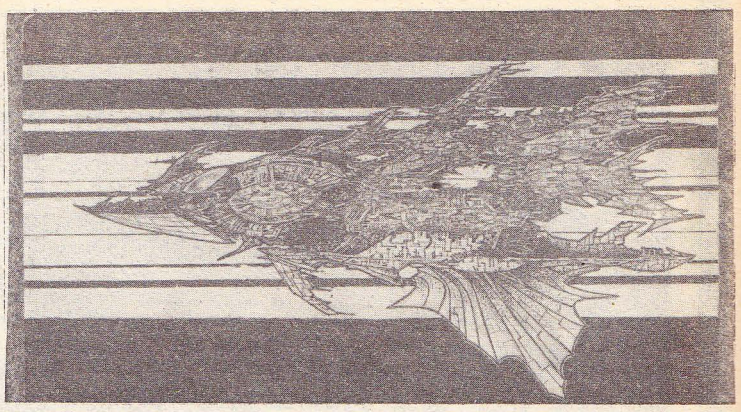

Umbla de năduşea.

I-au spus Umblătorul.

Unul cu limba mai ascuţită l-a numit Cel ce-şi amăgeşte destinul. Pe urmă a rectificat şi l-a numit Cel ce-şi călăreşte destinul. Un altul i-a spus Cel ce-şi urmăreşte destinul.

Da ce, omule cînd poţi urmări una ca asta? Destinul se urmează nu se urmăreşte. Ce-i destinul de să-l poţi încolţi, înghesui colo,

într-un cotlon?

Însă numele a prins şi s-a răspîndit.

Umbla fără odihnă. Şi cînd intra prin cîte un sat, holba nişte ochi şi arunca nişte priviri...

I-au spus Holbează.

Îl înghionteau, îmbiindu-l cu bucăţi de pîine şi cu vreo cană de lapte.

Zicea, daţi la săraci.

Da ce, mneata nu eşti sărac?

Nu, nu. Sînt bogat.

Era bogat?

Era pe dracu. Era Coate-goale. Curgeau zdrenţele pe el. Purta un cămăşoi larg, alb. Ce-i drept, era alb. Şi umbla desculţ.

I-au spus Moş Cămeşoi. Şi Desculţul.

Purta plete lungi, argintii, îi cădeau valuri pe umeri. Iar barba, tot albă, colilie, crescută pînă peste genunche.

De s-a ales cu porecla Se-mpiedică-n barbă.

Unii, pentru că aducea cu un duhovnic ori cu vreun fel de sfînt de prin icoane, i-au spus Apostolul. Prorocul. De prorocit nu prorocea nimic.

I-au spus Profetul, dar nici nu profeţea.

Pe unde trecea, întreba de o Pasăre.

N-a priceput nimeni.

O pasăre de Iridiu.

S-a mai auzit şi pînă acum de tot felul de păsări nemaiauzite. Măiastra, Phoenix, Pasărea-de-foc sau onix, cristal. Chiar şi Pasărea Metal ori Şarpele-cu-pene.

Dar, de Iridiu?!

Zicea, a trecut pe-aici vreo Pasăre de Iridiu?

De cee?

De Iridiu.

Oamenii i-au spus Cel ce-şi aleargă umbra de pomană.

Alţii l-au numit Prostănac.

Alţii Molîu.

Îi păsa?

Îi dădea într-una cu Pasărea lui.

El însuşi, nu-şi mai amintea numele (dacă nu cumva o făcea de-a naibii) şi-şi spunea, sieşi, simplu, Bătrînul.

Cînd apărea în cîte un oraş, traversa străzile fără să se uite în lături, ori să fie atent la semafoare. De cîte ori nu era să-l pocnească. Îl evitau în ultima clipă.

Nebunii au noroc.

Strigau după el, de ce nu te bagă, dracului, la azil?

Da cine să-l bage, că nu avea pe nimeni.

Umbla ca un bezmetic pe unde-l cărau picioarele. Toată viaţa lui s-a preumblat aşa, fără un rost. Căutînd caii verzi de pe cine ştie ce pereţi. Viaţa i-a fost, ca să folosesc un cuvînt mai preţios, o perpetuuă căutare.

Numai pasărea i s-a refuzat.

Dar exista Pasărea de Iridiu?

Cică există, în imaginaţia lui.

I-au spus Vînător de abstracţii (ăştia mai citiţi, că ăialalţi...)

Sau Prizonierul propriilor iluzii.

Se mai întîmpla uneori, seara, să fie poftit în vreo casă pentru peste noapte, dar nu voia să intre.

Zicea, mai bine băgaţi cîinele că la noapte s-ar putea să ningă.

Adică, refuza ospitalitatea.

Dar de mîncat, de băut, de odihnit.

Cei care l-au văzut mai din aproape, au răspuns.

Omul acesta nu mănîncă.

Omul acesta nu bea.

Omul acesta nu se odihneşte.

Ci numai umblă.

Parcă se poate? Ce-i stafie?

I-au spus Jumătate-stafie sau Om-fantomă. Un fel de hibrid.

I-au spus Hibrid.

Unii l-au numit Umbra Diavolului.

El, sieşi, îşi spunea Pribeagul.

Asta şi făcea, pribegea în neştire.

Alţii l-au numit Cel care bîntuie.

Bîntuie ce?

Bîntuie.

Începuse lumea, de la o vreme, să-l cunoască de cal breaz.

Cu toate că atunci cînd trecea, femeile, care i se prosternau în urmă închinîndu-se, care dădeau buzna să-i pupe poala cămeşoiului.

Se-ntorceau ameţite; cică avea un iz dumnezeiesc.

Se crede că nu s-ar fi spălat niciodată.

Copiii aruncau după el cu pietricele şi bulgări de pămînt. Ori îl stropeau cu tuburi de plastic; iar el rîdea prosteşte de parcă abia ce se scăpase de la balamuc.

Îi curgeau scuipaţii după copii.

Bărbaţii se cam fereau (mai ales cei de pe la sate). Dacă trebuia, totuşi, să-i treacă prin preajmă, se prindeau de nasturi ori de cine ştie ce altceva înfundîndu-şi, pînă la coate, mîinile n buzunare.

Uneori îl mai lătrau şi cîinii.

Alţii i se gudurau. Alţii chelălăiau numai.

Pisicile, de obicei, îi treceau printre picioare cu ocazile ridicate drept, ca intrate-n călduri.

Umbla. De colo colo, fără nici o ţintă.

Aşa spuneau.

Şi autorităţile? Îl lăsau să-şi facă de cap?

De ce să nu-l lase, nu făcea rău, nu supăra pe nimeni, nu instiga şi nu tulbura liniştea nimănui. Se comporta civic.

Îl întrebau cum arăta Pasărea. Dacă o mai văzuse vreo dată.

Zicea, nu ştiu, dar ar trebui să fie triunghiulară şi cu un cerculeţ la mijloc.

Teologii au sărit arşi.

Au răcnit, acela e simbolul lui Dumnezeu! E ochiul Său!

A fost singurul lui conflict.

I-au pus în vedere să nu care cumva să le treacă pragul lăcaşurilor lor.

L-au numit Blasfemitorul.

Satana deghizat.

El însuşi îşi spunea, sieşi, Fără vîrstă. Nu şi-o mai amintea.

N-avea acte?

Zicea că, pe vremea lui, nu se întocmeau acte.

Cum nu? De sute de ani se întocmesc acte.

Zicea că, pe vremea lui, nu se întocmeau acte.

Nu-şi mai amintea nimic despre sine.

Nici locul naşterii, nici data, nici cum îl chema.

Îşi spunea Cel de demult şi căuta Pasărea de Iridiu.

Există o Pasăre de Iridiu?

Ce întrebare, desigur că nu.

Un posibil subterfugiu?

Vreo pistă falsă?

Curios. Curios.

Îl spălau zăpada şi ploile. Îl usca vîntul.

Nu se îmbolnăvea.

Părea imun la orice boală.

Odată, un beţiv, tot bărbos dar cu laţele unsuroase, unul dintre acei aşa zişi artişti rataţi, ieşind dintr-o bodegă şi izbindu-se de el, a început să strige.

Priviţi, priviţi! E Bătrînul arhetipal!

Arheti ce?

Pal!

A, pal!

Beţivul îl tot îndemna să bea dintr-o sticlă.

Bea, omule, e din pară e Dumnezeiască, te urcă n al doişpelea cer.

I-a răspuns, otravă!

Nici nu fuma?

Nu avea nici un viciu?

Se ferea de fum.

De cei care slobozeau fum din gură atunci cînd vorbeau. Se trăgea într-o parte. Se ventila cu palmele.

Femeile?

Cine s-o ştie? La cîţi ani avea părea de mult impotent.

Zicea, seminţele mele au dat rod. Cîteva s-au făcut vlăstare viguroase, altele au crescut pipernicite. Multe vor fi înlăturate.

Şi mai zicea, fără nici o legătură, se ştie tot ce trebuie să se ştie.

Nu-şi prea aducea aminte despre sine.

Părea că nici nu voieşte, nici nu încearcă.

Cine era de fapt?

L-am întrebat, cine eşti tu de fapt?

Singur vei afla cînd voi găsi Pasărea de Iridiu.

Cine era de fapt?

De fapt, există Pasărea de Iridiu?

O voi întîlni curînd. Există semnele.

A plecat pe drumul spre Armageddon.

Cine era de fapt?

Oamenii l-au numit în toate felurile.

I-am strigat din urmă, eşti cumva, Dumnezeu?

A plecat pe drumul spre Armageddon.

Era Dumnezeu?

A zis, nu. Nu sînt Dumnezeu.

Cine eşti de fapt?

Voi trimite un Înaripat. Arhanghel în zale şi coif din Iridiu. Încălţat cu sandale din Iridiu. Cu spadă şi scut din Iridiu. Va fi trimisul meu!

Înseamnă că eşti Dumnezeu?

Nu, nu sînt Dumnezeu.

Eu sînt Alfa şi Omega. Cînd voi întîlni Pasărea de Iridiu voi veni. Abia atunci...

Abia atunci vei fi Dumnezeu?

Abia atunci se va declanşa Apocalipsul.

Vorbea de Apocalips.

Apo ce?

Calipsul!

A, calipsul!
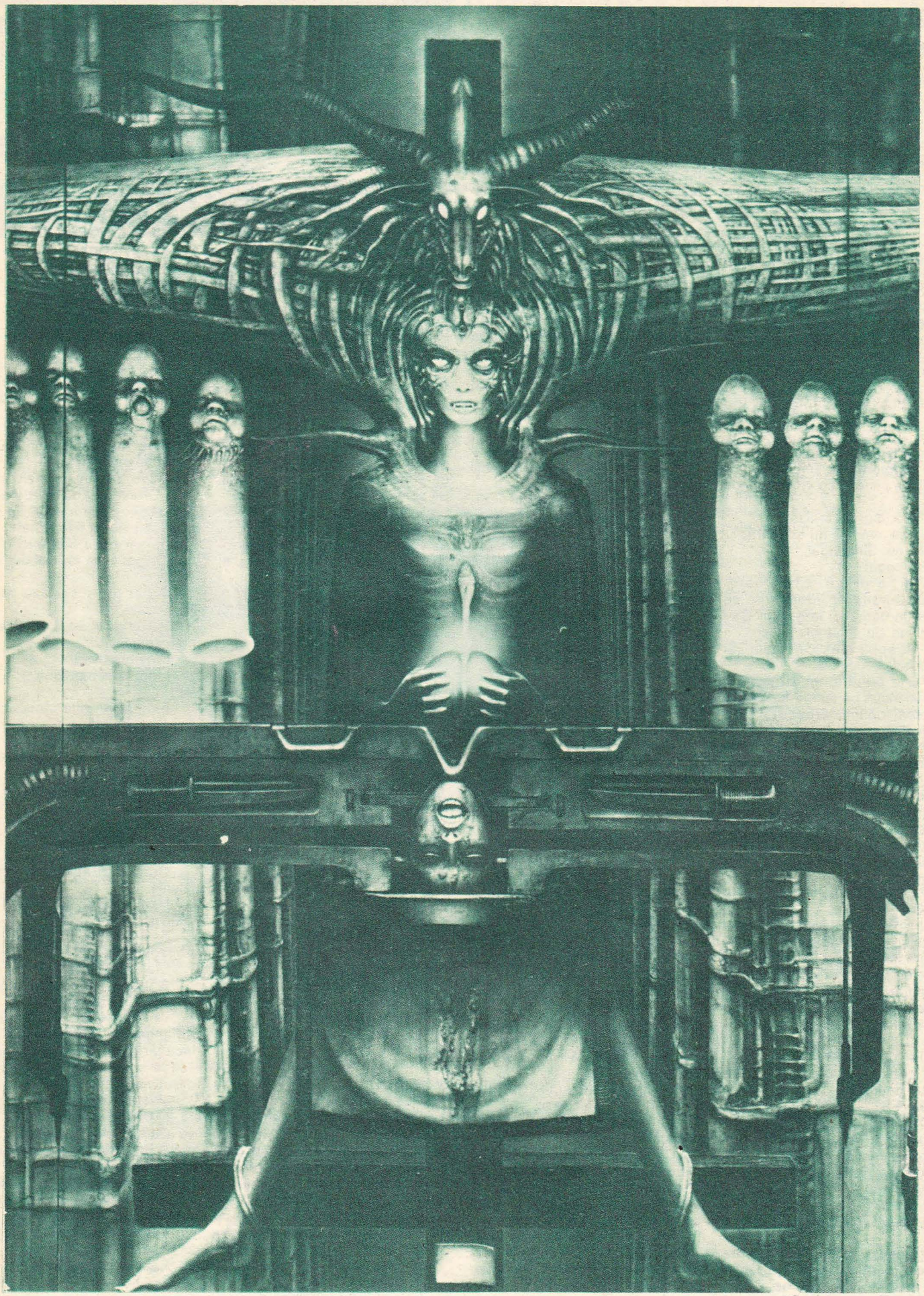
Costel BABOŞ